

Informa't

Nº 9 / Desembre 2018

La Revista de la Formació Professional per a l'Ocupació

Un present verd per a un futur blau

ARTICLES

Escola de Pastors
de Catalunya: Retorn
al futur de la ramaderia

SIGNATURA CONVIDADA

Itàlia: Un exemple de
modernització de l'FP

LA VEU DE L'EMPRESA
Cooperativa Social MANS

CONTRAPORTADA

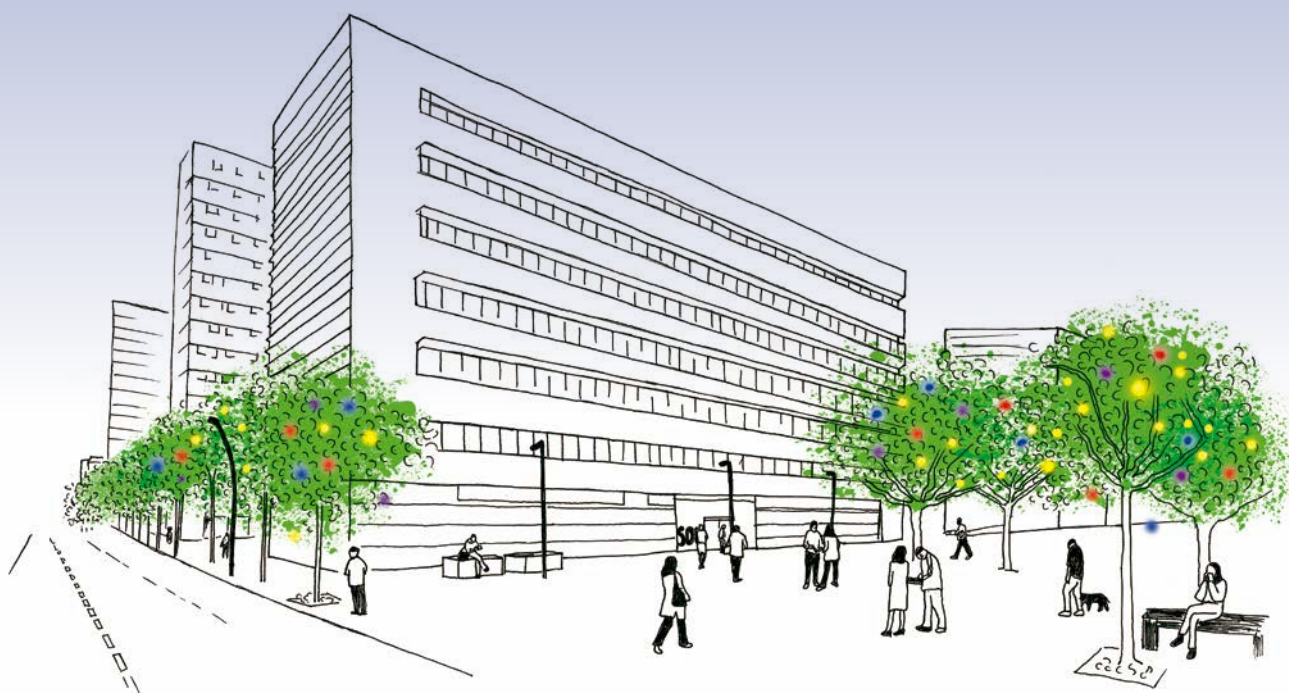
Teresa Jordà
"Volem un territori
viu i dinàmic, i que
generi més i millors
oportunitats"

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies

Vols millorar professionalment?

Al Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya t'ajudem a fer-ho.

Al 2019 oferirem als treballadors i les treballadores més de 6.000 cursos totalment subvencionats, de 800 especialitats diferents, en tots els àmbits professionals.

Millorar sempre és possible!

Generalitat de Catalunya
**Consorci per a la Formació Contínua
de Catalunya**

Un sector que es reinventa

Podem aconseguir un model econòmic molt més respectuós amb el medi ambient i amb les persones

En aquest número de la revista INFORMA'T seguim parlant de la formació, l'ocupació i el món del treball en general, però, en aquesta ocasió, amb una especial atenció a les polítiques ocupacionals vinculades al sector primari i al medi rural. Hi trobareu continguts sobre agricultura, ramaderia o ecologia, sobre la importància de l'economia circular, o les polítiques formatives per incentivar el retorn al camp, la inserció juvenil i el desenvolupament rural.

Alguns parlen d'un sector en crisi. A INFORMA'T estem convençuts que és un sector que s'està reinventant i que, amb les polítiques que s'anuncien des de tots els àmbits, públic i privat, es pot evitar o controlar la tendència a la pèrdua de camps de conreu o d'explotacions ramaderes que en determinats moments ha posat en risc el sector, i tenim la certesa que es pot aconseguir un model molt més respectuós amb el medi ambient i, en definitiva, molt més respectuós amb les persones.

La línia de treball del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació que ens explica la consellera Jordà a la "Contraportada", que aposta per un model de proximitat, de qualitat i ecològic, no és només una tasca dels governs sinó de tots nosaltres.

També hi trobareu articles on parlem de vi i d'enoturisme, de l'aposta per recuperar la professió de pastor i del futur del sector de la biomassa, a més d'altres temes d'interès.

Us convido a llegir el número més "verd" de tots els que hem publicat fins ara.

I com que és desembre, tot l'equip que fem possible INFORMA'T aprofitem per desitjar-vos BONES FESTES A TOTES I TOTS i un proper any ple de FORMACIÓ i FELICITAT.

Ariadna Rectoret Jordi

*Directora del Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies*

INFORMA'T és una publicació del Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (CFCC)

CONSELL EDITORIAL

Àlex Lobaco
Álvaro Serrano
Ester Morante
Gemma Aguyé
Glòria Clota
Esperanza Rodríguez
Laure Díaz Gómez
Mª Elena Palacios
Rut Macias
Yolanda Barbero

CONTACTE

revista@conforcat.cat

WEB

conforcat.gencat.cat

DIRECCIÓ D'ART I MAQUETACIÓ

Lola Abenza

FOTO DE COBERTA:

Adobe Stock

IMPRESSIÓ

Gràfiques Oliveras, S.L.

Per a subscripcions:

ISSN:2565-0807

DIPÒSIT LEGAL: B7328-2018

Reconeixement – No Comercial

(by-nc): es permet la reutilització i reproducció dels articles d'aquesta revista sempre que se'n reconegui l'autoria i es faci menció de la publicació i l'òrgan editor. Es permet la generació d'obres derivades sempre que no se'n faci un ús comercial. Tampoc no es pot utilitzar l'obra original amb finalitats comercials.

05 Breus

Cròniques europees.
L'economia circular i el repte de l'FP.
El Consorci tanca l'any amb els atorgaments de les subvencions.
Sabies que...

08 Articles

La importància de la formació al medi rural.

12 La veu del formador

Entrevista a Andreu Ferrer: De la dinamització sindical a la formació.

14 Articles

Escola de Pastors de Catalunya: Retorn al futur de la ramaderia

16 Bones pràctiques

UEC: Complementant la formació teòrica amb visites pràctiques al territori.

18 Articles

EMC: Les conclusions d'una feina ben feta.

20 La veu de l'entitat formadora

Escola d'Enoturisme de Catalunya: Passió per l'enoturisme, la formació i el territori.

23 Articles

Fundació Cecot: De la prospecció a la planificació.

24 Articles

La indústria càrnia en constant formació.

26 Signatura convidada

ARTI (Itàlia): Un exemple de modernització de l'FP.

28 Articles

Grameimpuls: Quan l'entorn es fusiona amb l'aprenentatge.

30 La veu de l'empresa

Cooperativa Social MANS: Preservar la pagesia lluitant contra l'exclusió social.

32 En primera persona

Entrevista a Maria Navas
Professional de l'art floral.

35 Contraportada

Entrevista a Teresa Jordà
Consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

Cròniques europees

Per M. Elena Palacios

► El 20 de setembre d'enguany, el Consorci per a la Formació Continua de Catalunya (CFCC) va viatjar fins a Brussel·les per assistir a la jornada Pilot Workshop on VET and Adult Learning for Smart Specialisation, organitzada per la Comissió Europea amb la finalitat de compartir experiències amb diferents regions de països d'Europa respecte de la formació professional.

La jornada tenia per objectius aprofundir en les relacions potencials entre les polítiques d'educació i formació professional (VET) i l'aprenentatge d'adults i les estratègies d'especialització intel·ligent (*S3 Smart Specialisation*).

La trobada es va iniciar amb una reflexió inicial sobre la situació dels centres de formació professional a Europa en què es destacava la necessària adaptació d'aquests a les mancances del mercat laboral, conduïda per: Ellen Hazelkorn (experta en competències a BH Associates), Mikel Navarro (expert en S3) i John Edwards del Joint Research Centre (JRC). Posteriorment, regions de Suècia i Lituània, així com el País Basc, van exposar experiències de casos d'èxit. La regió de Västra Götaland (Suècia) va presentar un projecte de cooperació que consistia a ajustar les necessitats dels diferents sectors dels municipis a l'oferta laboral actual. Tant Suècia com Lituània van exposar que les empreses cedeixen màquines i un espai perquè els alumnes

apreguin, d'una manera més pràctica, un concepte que anomenen *Small Factory*. Així mateix, el País Basc va presentar un projecte de Tknika, que és el Centre d'Innovació per a la Formació Professional de la Comunitat Autònoma Basca (impulsat pel Departament d'Educació, Universitats i Innovació del Govern Basc, i la Viceconselleria de Formació Continua i Formació Professional) i l'Institut Miguel Altuna.

Tots tres territoris van destacar el foment de la formació dels formadors, fer partícips dels diferents projectes que afecten la comunitat a tots els treballadors del sector i impulsar les competències transversals entre altres suggeriments. Van sorgir propostes interessants com la formació contínua basada en tallers (*workshops*), digitalització, entrenadors (*coachs*)...

La resta de territoris que vam participar a la jornada vam aportar el nostre punt de vista, tenint en compte les característiques del territori de cada un dels assistents. Tots tres projectes ens van fer reflexionar sobre quina és la millor fórmula per apropar la formació professional a les demandes del mercat laboral. Altres temes que van generar debat van ser el paper de la formació professional per a l'ocupació (FPO) a la societat, les estratègies per donar més rellevància a l'FPO i els VET centres com a centres de referència en l'àmbit europeu.

Cal trobar la millor fórmula per apropar la formació professional a la demanda del mercat laboral

L'economia circular i el repte de l'FP

► L'economia circular defineix un model basat en la racionalització dels cicles dels recursos (materials, aigua i energia) i la maximització de la utilitat i el valor dels productes, components i materials en tot moment. S'oposa al model lineal tradicional d'extreure, fabricar, usar i llençar, imperant fins ara.

Es tracta d'una economia dissenyada per ser reparadora i regenerativa, que fa prevaler la prevenció de la generació de residus, la reutilització, la remanufactura i el reciclatge dels materials i productes existents, davant la utilització de matèries primeres verges.

L'economia circular s'inclou dins l'economia verda, que s'entén com l'economia que millora el benestar humà i l'equitat social, redueix els riscos ambientals i és eficient en l'ús dels recursos. L'economia verda és, doncs, un model més ampli que integra la dimensió social i la conservació dels ecosistemes.

El model de producció lineal d'extreure, usar i llençar es va començar a qüestionar arran de la crisi econòmica del 2008.

El 2011 l'informe sobre economia verda del Programa de les Nacions Unides per al medi ambient (PNUMA) i l'estratègia de l'OCDE "Cap a un creixement verd" plantegen un model de futur socio-ambiental i aposten per l'economia verda. La

Unió Europea, de la seva banda, també ha assumit com a imprescindible el canvi progressiu cap a un nou model econòmic circular i en aquest sentit va elaborar el Paquet d'economia circular. A Catalunya, el compromís envers l'economia circular es plasma en l'Estratègia d'impuls a l'economia verda i a l'economia circular (2015) i en multitud d'iniciatives facilitadores d'aquest nou model, com ara el Programa general de prevenció i gestió de residus i recursos de Catalunya (PRECAT 2020) o l'Estratègia catalana d'ecodisseny.

El viratge cap al model circular és, doncs, ineludible i l'aposta institucional clara. Ara bé, la transició cap al nou model, requereix canvis socials i empresarials profunds. Com a ciutadans necessitem

integrar aquest model en la nostra quotidianitat, repensar els nostres hàbits de compra i com incideixen en l'entorn. Per a això, necessitem tenir accés a noves formes de consum i a productes concebuts des de la circularitat.

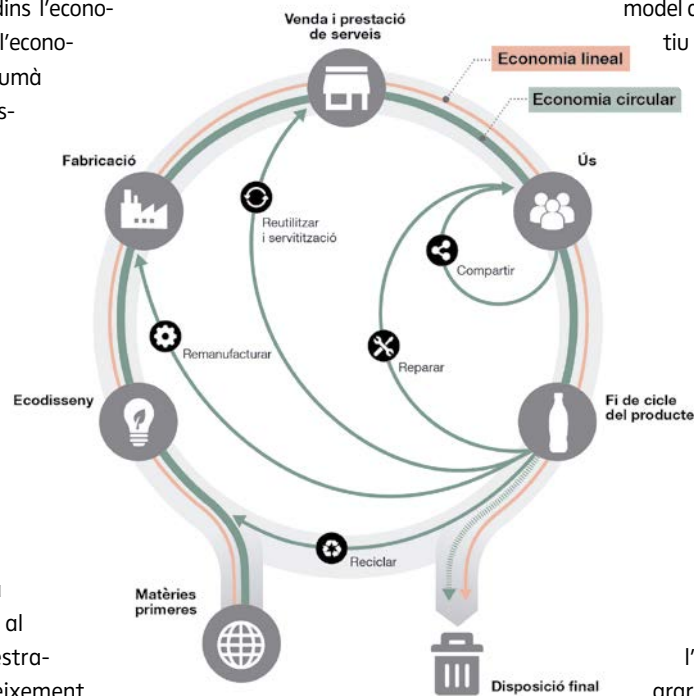
De retruc, les empreses necessiten incorporar el nou model circular en la cultura i gestió empresarial, en totes les baules de la cadena de valor: des de l'ús dels recursos, el disseny, la producció, la comercialització, la logística i la distribució fins a la gestió dels residus.

Només així podran oferir-nos productes gestats des d'una òptica circular o fins i tot repensar el seu model de negoci per fer-lo més col·laboratiu o basar-lo en la venda de serveis.

Cal, doncs, construir noves capacitats envers la circularitat.

Tant la formació professional inicial com la formació professional per a l'ocupació, tenen un paper clau en aquest sentit, atès que formar els nostres professionals dins del nou model circular contribuirà a canalitzar les transformacions empresarials necessàries. En concret, és imprescindible definir i desenvolupar els nous perfils professionals sorgits arran de l'economia circular i també integrar l'economia circular en els perfils professionals existents.

Cal tenir present, però, que la formació per a la circularitat no pot ser només instrumental, és a dir, no pot dirigir-se exclusivament a dotar els alumnes i treballadors de les eines necessàries per al nou model (ecodisseny, remanufactura, simbiosi industrial, servitització, etc.). Cal transmetre noves competències, com ara la visió sistèmica, les metodologies col·laboratives o el valor de la innovació, sense les quals la transició cap a l'economia circular no serà possible.

Àrea de Desenvolupament Sostenible
Subdirecció General d'Informació i Foment de la Sostenibilitat
Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural
Departament de Territori i Sostenibilitat

El Consorci tanca l'any amb els atorgaments de les subvencions

► Programes de formació

A mitjans de novembre es va publicar l'atorgament provisional de la subvenció per als programes de formació 2018 del Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (que s'executaran quasi en la seva totalitat l'any 2019). Enguany s'han rebut 212 sol·licituds, que s'han repartit de manera equitativa entre els programes sectorials i transversals. En l'àmbit territorial, s'ha cobert tot el territori, tant quant a sol·licituds com a atorgaments, com ja va passar l'any passat. Es van presentar sol·licituds de 133 entitats de formació diferents, de les quals 67 van rebre atorgament provisional. Dels gairebé 35 milions d'euros atorgats, un 54,3% van recaure sobre els programes transversals, mentre que el 45,7% restant es repartirà entre les accions formatives sectorials. Es preveu que es formin al voltant de 126.348 participants.

Accions de suport a la formació

Entre els anys 2004 i 2007 el Consorci va convocar les anomenades accions complementàries i d'acompanyament a la formació, que es dissenyaven d'acord amb propostes de les entitats sol·licitants. Deu anys després s'ha volgut recuperar aquella iniciativa i renovar-la, convertint-la en una potent eina de transformació i millora. L'objectiu continua sent treballar de manera col·laborativa en la construcció d'un millor model de formació contínua.

En aquesta ocasió, les accions a desenvolupar es van definir prèviament pel Consorci, que va establir tres necessitats clares: una metodologia per a l'actualització permanent del catàleg d'accions formatives, uns models de qualitat per a la formació i l'orientació professionals i un model d'avaluació de la satisfacció. El segon gran canvi és que es van ampliar

els destinataris de la subvenció, que no calia que fossin entitats de formació necessàriament. Calia que fossin, això sí, entitats expertes amb una estructura mínima de 10 treballadors i no es permetien agrupacions. El període de valoracions es va tancar a finals de novembre i les entitats seleccionades van ser: EVERIS, pel projecte d'elaboració d'un model de qualitat per a la formació i l'orientació, i la FUNDACIÓ EURECAT, en relació al projecte d'avaluació de la satisfacció i l'aplicabilitat de les accions formatives de la formació professional per a l'ocupació per a persones treballadores ocupades. L'adjudicació del projecte per establir la metodologia i els instruments per a l'actualització permanent del catàleg va quedar deserta en aquesta convocatòria atès que els projectes sol·licitats no s'adequaven als objectius previstos, ni a l'abast o als resultats esperats.

SABIES QUE...

► El 2 d'octubre, sota el marc del projecte QualityForest, el Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya va organitzar un esdeveniment multiplicador per donar a conèixer la feina feta fins al moment i validar el primer producte del projecte: l'estàndard ocupacional, consensuat amb la resta de socis.

A la jornada hi van participar l'entitat líder del projecte, el Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya, amb la col·laboració de l'entitat Forestal Catalana, SA i companyades per 21 entitats més.

El Consorci va agrair la participació activa de totes les entitats convidades: Associació Catalana d'Empreses de Treballs Forestals (Acetref), Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya, Centre de Formació Forestal Especialitzada, DARP (Generalitat Catalunya), Escola EFA Quintanes, Foment de Terrassa (Servei de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Terrassa), Forestal Catalana, SA, Grameimpuls, SA, ICQP - Departament d'Ensenyament, Ins-

titut per al Desenvolupament de la Formació Ocupacional (IDFO), Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Servei Públic d'Ocupació de Catalunya - Oficina de Certificació Professional, SocialForest, Unió de Pagesos de Catalunya i Universitat de Ljubljana (Facultat d'Humanitats).

Alumnes de l'Escola Agrària d'Alfarràs en una demostració de maquinària de protecció antigelada amb gas.

La importància de la formació al medi rural

El sector agroalimentari continua immers en un procés de modernització que va començar a mitjans del segle XX i que ara es manifesta en l'ús de les noves tecnologies i els nous hàbits de consum. Simultàniament, aquest procés conviu amb altres fenòmens com la despoblació i l'esclatxa digital encara vigent. Per [Álvaro Serrano Sol](#)

ELS PILARS DEL DESENVOLUPAMENT RURAL

En aquest context, hi ha dos elements estructurals que ajuden a gestionar aquest canvi constant i assegurar la sostenibilitat d'un sector, que, tot i haver perdut pes específic, continuarà sent vital per al nostre país: el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARP) i l'anomenat "segon pilar" de la Política Agrària Comuna (PAC): la política de desenvolupament rural. El DARP ha donat centralitat a les polítiques formatives des dels seus inicis. El seu buc insígnia són les

“Una oferta formativa òptima fixa a la població i afavoreix el dinamisme social i econòmic”

escoles agràries, gestionades pel Servei de Formació Agrària. La Xarxa d'Escoles està formada actualment per catorze centres, cadascun dedicat a un àmbit diferent, i on s'imparteixen cicles formatius de grau mitjà i superior i cursos de formació contínua, inclosa la modalitat a distància o en línia. Les polítiques de desenvolupament rural en el marc de la UE segueixen la metodologia LEADER, que apodera als actors locals. El 2015 el DARP va seleccionar 11 Grups d'Acció Local (GAL) -partenariats publicoprivats- per impulsar i executar una sèrie de projectes

de cooperació. Us en presentem tres gràcies a la col·laboració dels seus responsables o coordinadors.

LA JOVENTUT COM A EIX CENTRAL DE LA POLÍTICA DE FORMACIÓ

Conscient dels riscos que suposen la des població i la falta de relleu generacional, el DARP ha posat el focus de les polítiques formatives durant l'última dècada en els joves. Per facilitar la incorporació dels joves al sector agroalimentari, el DARP ha implementat els itineraris formatius, mitjançant els quals els joves (més de 400 el 2017) sense la titulació o els certificats necessaris, poden acreditar la seva capacitat per treballar, demostrant l'adquisició d'una sèrie d'habilitats i el domini d'unes tasques determinades. Entre 2007 i 2017, 2.278 joves han completat la seva formació i obtingut la certificació corresponent a les escoles, que han introduït amb èxit el model de formació dual i han incorporat als seus programes formatius temes tan importants com l'impacte de les noves tecnologies i Internet, la gestió de l'empresa o l'evolució dels marcs normatius.

XIFRES QUE ENS AJUDEN A DIMENSIONAR

Entre 2003 i 2017 les Escoles Agràries van programar 278 cicles formatius i 10.942 persones van obtenir el títol corresponent. En aquest mateix període, 109.237 persones van participar en algun dels més de 5.600 cursos oferts. L'any passat, els cursos de formació contínua van formar un total de 10.661 professionals, 5.080 dels quals ho van fer gràcies a la formació a distància.

TRANSFERÈNCIA DE CONEIXEMENTS

En paral·lel a les escoles agràries, el Servei d'Innovació Agroalimentària, que té com a objectiu millorar la competitivitat de les empreses, facilitar la transferència tecnològica i la gestió del coneixement i fomentar la innovació, fa una important tasca formativa per al sector. Una de les eines més potents que gestiona el servei és el portal →

LEADER i els grups d'acció local

Odisseu va néixer el 2010 a partir de la iniciativa de l'Associació d'Iniciatives Rurals de Catalunya i la Fundació del Món Rural i es va començar a concretar al cap d'un any amb el suport del DARP i de la Direcció General de Joventut.

Objectiu: fomentar el retorn i la inserció laboral dels joves a les zones rurals.

El projecte està coordinat pel Consorci GAL Alt Urgell-Cerdanya i el seu principal objectiu és incentivar el retorn dels i les joves cap al medi rural, facilitant-los la inserció laboral i promovent el seu compromís social amb el territori. Entre les accions d'Odisseu destaca pràcticum, uns ajuts que volen incentivar l'estudiantat universitari a fer pràctiques remunerades en empreses situades en territoris rurals. En les tres darreres edicions, 99 joves han participat en la iniciativa i en 18 casos, posteriorment han continuat a l'empresa amb un contracte laboral. Un dels factors que facilita el retorn i el rearrelament dels joves professionals al medi rural és la millora de les seves oportunitats laborals, i estretament vinculat a això, hi ha la possibilitat de formar-se al llarg de la seva carrera. En paraules de Teresa Castellà, una de les responsables del projecte: "Tenir una oferta formativa òptima per a la millora competencial de les persones treballadores i les empreses afavoreix la fixació de la població i augmenta les oportunitats de dinamització social i econòmica d'aquell territori".

Quina formació contínua necessita el medi rural?

Castellà contesta sense pensar-s'ho

dos cops: "El primer que cal és tenir definides les oportunitats estratègiques i de desenvolupament de cada comarca i vincular-hi l'oferta formativa. Això implica un mínim estudi o diagnòstic prèvia i la reflexió dels agents de cada zona sobre el seu model de desenvolupament. Moltes d'aquestes oportunitats continuen passant pel sector agroalimentari però posant l'èmfasi en la innovació, el cooperativisme, la venda directa o la complementarietat amb altres sectors. Entre els més estratègics hi ha l'educació digital de la població, els serveis a les persones, l'economia circular i la bioeconomia, l'eficiència energètica i el canvi climàtic, la mobilitat intel·ligent o la revalorització del patrimoni rural que redefineixi el model de turisme rural".

Col·labora x Paisatge, mirant al futur amb un ull al passat

L'Associació per al Desenvolupament Rural Integral de la Zona Nord-oriental de Catalunya (ADRINOC) el 2016 va apostar per liderar un projecte que, com ens explica el seu gerent, en Jordi Terrades, "anés més enllà de l'aposta per la diversificació empresarial en entorns rurals i treballar també per a la dinamització de les zones rurals a partir del paisatge".

El projecte "Col·labora x Paisatge" neix, doncs, amb la voluntat de generar accions conjuntes i de posar en xarxa els diferents actors que interactuen amb el paisatge per tal de crear i dinamitzar l'economia dels entorns rurals.

En el projecte hi participen com a socis cinc GAL catalans i un de francès, ja que els nostres veïns del nord fa molts anys que treballen en la recuperació i la conservació d'aquest patrimoni i els oficis que hi estan vinculats.

L'expertesa de l'Observatori del Paisatge de Catalunya i la potència del seu portal Wikipedra van resultar cabdals per donar els primers passos, amb la creació de l'App de la Pedra Seca, entre d'altres.

La construcció de pedra seca és un sector estratègic pels entorns rurals de la Mediterrània i té un nínxol de mercat considerable, i per poder consolidar-la, en paraules d'en Jordi "la formació és un element essencial".

Més i millor formació, i certificada

A Catalunya es fan formacions diverses sobre la construcció de pedra seca, però són formacions sense cap reconeixement oficial i que no compleixen uns estàndards definits quant a certificació de professionalitat. En Jordi assenyala que han detectat una demanda que passa per l'articulació d'un model similar al francès, que ofereix dues titulacions oficials de construcció de pedra seca: el certificat de Qualificació Professional (CQP) de nivell II (504 hores lectives i pràctiques) i el de nivell III (511 hores lectives i pràctiques).

COWOCAT RURAL

Cowocat Rural, generant ocupació i promovent l'emprenedoria rural

El maig de 2013 es va inaugurar Zona Líquida a Riba-roja d'Ebre, un

petit municipi de poc menys de 1.200 habitants situat a la comarca de la Ribera d'Ebre. Era el primer espai de cotreball (coworking) en el territori rural de Catalunya. Cinc anys després, aquella aposta pionera s'ha multiplicat i Catalunya ja té una vintena d'espais de cotreball. Tot i les dificultats tècniques a què s'enfronten els territoris rurals, les TIC estan transformant lentament però inexorablement el món del treball al medi rural i el binomi camp/ciutat.

Un projecte pioner, reconegut i exportable

El projecte està coordinat pel GAL de la Ribera d'Ebre i la Terra Alta, i hi participen nou grups més de la resta del territori català. Des de 2014, set grups locals espanyols i sis europeus han mostrat interès en la construcció de la xarxa i la seva metodologia de treball, i el 2017, la Xarxa Europea de Desenvolupament Rural va reconèixer el projecte com una bona pràctica per la seva voluntat "d'estimular l'activitat econòmica i de manteniment de la població a les zones rurals a través de la vertebració d'una xarxa d'espais de coworking".

Formació col·laborativa i a mida

En aquests cinc anys s'han mapejant tots els centres existents i s'ha creat la base de dades dels professionals actualment vinculats als seus espais, que ja inclou més de 130 entrades. Amb relació a l'àmbit formatiu, Begoña García, gerent del CIS, recorda que per ells, la formació continua és molt important, "però en els entorns rurals cal ser conscient de les distàncies i la densitat de població. No es pot donar tanta importància als mínims de participació en les accions formatives, perquè, si no, els cursos no es fan mai."

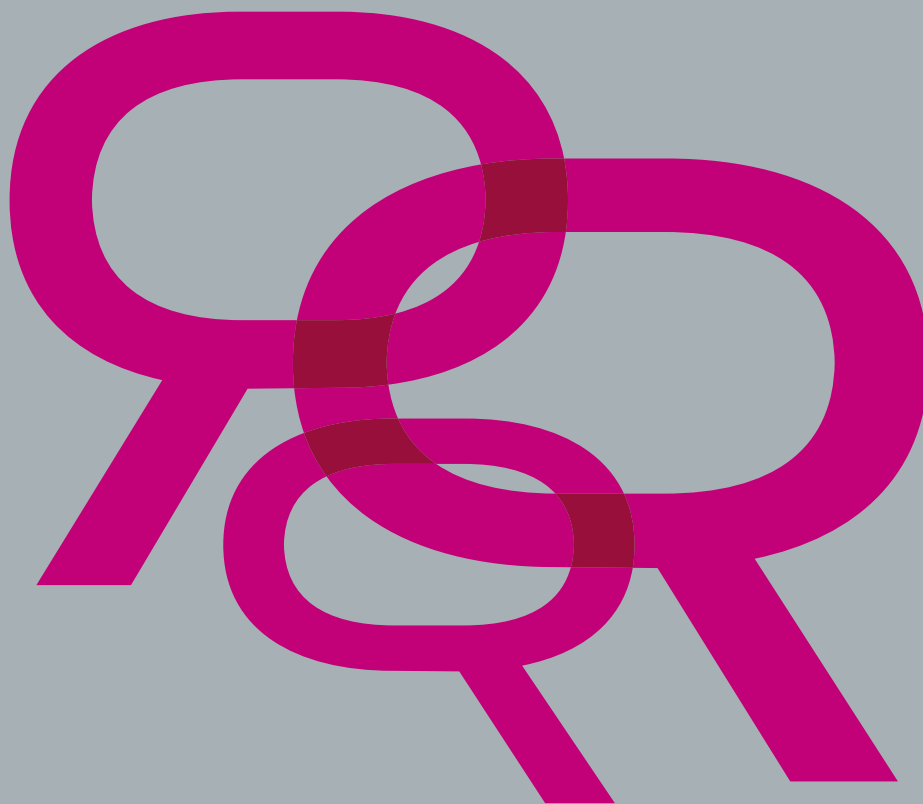
<https://ruralcat.gencat.cat/>, un projecte innovador i una iniciativa pionera a l'Estat que ja té més de quinze anys de vida. Funciona com a comunitat virtual agroalimentària del món rural i és l'eina bàsica per a la transmissió del coneixement a través d'Internet. Permet prestar serveis tecnològics, accedir a la formació en línia i facilita la transferència de tecnologia i l'assessorament als agricultors i ramaders, a la indústria agroalimentària, i a les seves associacions i organitzacions. La comunitat té 38.523 usuaris inscrits i va rebre gairebé 500.000 visites el 2017. L'altra gran eina són les Jornades del Pla anual de transferència tecnològica (PATT), jornades i seminaris tècnics sobre tota mena de temes que complementen l'oferta de les escoles ●

A dalt, alumnes aprenent a elaborar formatges a l'Escola Agrària del Pirineu. A baix, jornada de treball del projecte Cowocat Rural a Olot.

Consell de Relacions Laborals de Catalunya

Un instrument al servei de les persones i les empreses

*Impulsem el diàleg social per a la consolidació d'un
marc català de relacions laborals*

Consell de
Relacions Laborals
de Catalunya

www.ugt.cat

crl.tsf@gencat.cat

ANDREU FERRER
COORDINADOR TÈCNIC DE
LA UNIÓ DE PAGESOS DE
CATALUNYA

<http://www.uniopagesos.cat/>

Ha viscut la seva trajectòria personal i professional ben a prop del sector de la pagesia. És coordinador tècnic de la Unió de Pagesos de Catalunya i també formador d'accions relacionades amb el sector agroalimentari.

“

**“El 70 %
dels caps
d'explotació
només tenen
formació
pràctica”**

De la dinamització sindical a la formació

Ens agrada iniciar les entrevistes amb una breu presentació del formador. Què destacaries de la teva trajectòria professional?

Soc d'Alforja (Baix Camp), on sempre he residit. Tinc formació professional en electrònica industrial, he estudiat assignatures de dret i he realitzat cursos de formació contínua relacionats amb l'economia agrària, la gestió de les explotacions agràries i les polítiques agràries. Vaig començar la meva relació amb la Unió de Pagesos de Catalunya el 1988. Hi he desenvolupat diverses feines al llarg dels anys i actualment en soc coordinador tècnic, des del 1999.

Com arribes al sector de la pagesia i de la formació?

Soc fill de pagesos i, òbviament, des de petit, vaig col·laborar i després treballar als camps i a la granja de la família. Assumir les tasques de dinamització sindical durant la crisi de l'avellana de finals dels 80 i inicis dels 90 em va donar uns coneixements i una experiència que s'havien de convertir en formació per a la pagesia i els quadres i el personal tècnic de l'organització. De manera similar, assumir tasques relacionades amb els assumptes estructurals (pressupostos públics, polítiques estructurals i de desenvolupament rural, fiscalitat, seguretat social, etc.) del sector agrari català em va acabar de formar i encaminar.

Quines accions formatives són les que imparteixes? Tens alguna metodologia d'implicació que vulguis destacar?

La meua tasca com a formador se centra en els fonaments de la política agrària comuna, la seva aplicació en cada període i els debats i perspectives de les seves successives reformes. També porto grups sobre la regulació en matèries com la seguretat social, la fiscalitat, la competència i pràctiques deslleials a la cadena alimentària i com fer-hi front. La meua metodologia depèn de si la tasca va adreçada a la pagesia en general o a quadres amb responsabilitat i experiència en polítiques agràries. I és que en el primer cas, a banda dels fonaments teòrics, em cal posar molts exemples propers a les experiències que la pagesia viu i percep en les seves explotacions, mentre que, en el segon cas, cal centrar-se més en els resultats i implicacions al conjunt del sector.

En el teu dia a dia, en el món de la formació, et relaciones amb moltes persones amb diferents perfils professionals. Quines necessitats formatives detectes en el sector? Què és el que et fan arribar els participants?

En primer lloc, cal destacar que els professionals del sector tenen necessitats bàsiques formatives, perquè segons la darrera Enquesta de l'estructura de les explotacions agràries del 2016 (INE), a Catalunya, el 68,95% dels caps d'explotació, que coincideixen generalment amb els titulars de les explotacions, només tenen formació agrària exclusivament pràctica. Si bé cal destacar que això també té relació amb l'envel·liment de la pagesia catalana, on el 29,5%

Les explotacions familiars al sector agropecuari estan donant pas a empreses més professionalitzades on cada cop hi ha més mà d'obra assalariada. La formació contínua és fonamental perquè caps d'explotació, assalariats i joves puguin especialitzar-se. Per **M. Elena Palacios**

“**La integració europea ha fet que en matèria de formació contínua, l'obtenció d'acreditacions fos prioritària**”

dels caps d'explotació tenen 65 anys o més i un altre 28,8% té entre 55 i 64 anys. En aquests grups la formació agrària exclusivament pràctica assoleix respectivament el 87,3% i el 73,1%.

En segon lloc, la Unió Europea, des de fa dues dècades, no ha parat d'afegir més obligacions a les normes de producció europees en seguretat alimentària, qualitat, medi ambient, sostenibilitat i benestar animal, mentre que els països tercers no han de complir les estrictes normatives europees de producció, perquè ja en tenen prou complint les normes de la FAO acceptades en el marc de l'Organització Mundial del Comerç. Aquestes circumstàncies han obligat, en matèria de formació contínua, a posar per davant l'obtenció d'acreditacions obligatòries, com els carnets d'aplicador bàsic o el certificat de fitosanitaris o de biocides, o les formacions en mètodes certificats com la producció integrada o l'ecològica o en matèria d'higiene i seguretat alimentàries. Però també han frenat altres aspectes clau, dels quals la majoria de la pagesia professional catalana no va sobrada, com ara la gestió empresarial, la comercialització, l'ús de les noves tecnologies i les millores tecnològiques en les explotacions agràries.

Ens trobem en plena revolució tecnològica. Com afecta el vostre sector? Quin paper té la formació contínua?

Les noves tecnologies, així com tot el món de les biotecnologies o les novetats en teledetecció, estan a l'ordre del dia en el sec-

tor, però ja he destacat la situació formativa de bona part dels caps d'explotació, a la qual cal afegir la divisòria digital que afecta especialment al món rural català. Potser no és gaire conegut, però una bona part del país no té ni cobertura del 112 i els serveis digitals o no són accessibles o ho són amb una qualitat més que discutible. Efectivament, la formació contínua hi ha de tenir un paper clau, ja que excepció feta dels joves que van assolint ser caps d'explotació i que, gràcies al sistema educatiu, tenen una preparació de base que els més grans no van tenir, el col·lectiu, en general, té força necessitats, a les quals cal sumar les de les persones assalariades, perquè cada vegada hi ha menys familiars col·laboradors i més mà d'obra assalariada. En

aquest darrer col·lectiu també hi ha poca especialització per assumir tasques de nivell professional més elevat.

Parlant de la formació contínua del sector, ara és el torn de l'entrevistat... et segueixes formant?

Diverses vegades l'any tinc l'ocasió d'assistir a les jornades o cursos que s'organitzen a Catalunya o a l'Estat i, més ocasionalment, a la Unió Europea, per estar al dia de les matèries que són un element clau de la meua tasca com a coordinador tècnic de la Unió de Pagesos de Catalunya, i que, després, també he d'incorporar com a matèries per impartir en la formació contínua adreçada a la pagesia i a quadres de l'organització ●

L'Andreu a una de les seves sessions de formació sobre la Política Agrària Comuna.

Escola de Pastors de Catalunya

Retorn al futur de la ramaderia

El mil·lenari ofici del pasturatge corre el risc de desaparèixer en societats postindustrials com la nostra. Per això, la iniciativa que us presentem, que enguany celebra el seu desè aniversari, té un valor incalculable per a la preservació del nostre patrimoni, la nostra història i un model de vida.

Per qui no conegui el projecte, l'Escola de Pastors de Catalunya treballa la dinamització de la pagesia, vinculada a la ramaderia, a tota Catalunya. Ofereix una formació de 6 mesos que pretén donar la informació bàsica i necessària per emprendre un projecte agroramader. El professorat el componen professionals del sector (pagesos,

veterinaris, professors universitaris, etc...) que imparteixen classes sobre temes cabdals per al desenvolupament de l'activitat. També s'ofereixen un servei d'assessorament a alumnes i ex-alumnes per acompanyar-los en el seu procés d'instal·lació i una borsa de treball que pretén connectar la pagesia tradicional amb aquesta nova generació de persones que volen dedicar-se a la ramaderia.

En els darrers anys, l'Escola ha pogut continuar la seva activitat gràcies al Servei d'Ocupació de Catalunya i a la Garantia Juvenil. Els nostres objectius i el perfil al que ens dirigim coincideixen amb els d'aquesta gran iniciativa.

TOT I QUE L'ESCOLA ÉS MOLT MÉS QUE AIXÒ, AQUESTA PODRIA SER UNA DESCRIPCIÓ RASA I CURTA DEL PROJECTE:

Treballem per garantir el relleu generacional de la pagesia al nostre país. A Catalunya han desaparegut 52.739 explotacions en 20 anys, això vol dir 2.637 explotacions a l'any, o 7 explotacions al dia. La manca de relleu generacional és un fet. Per això, a l'Escola de Pastors volem formar a persones que, sense venir del món ramader, tenen una veritable vocació per dedicar-s'hi. Sovint sentim a dir "si no ets de pagès no pots fer aquesta feina". Nosaltres creiem que tothom pot aprendre un ofici si realment ho porta dins.

La formació s'enfoca sota un model agroecològic. Sabem que no és el model de tot-

hom, ni tan sols és un model majoritari, però sí creiem que és necessari. Quan parlem d'agroecologia no volem dir res més que desenvolupar una ramaderia tradicional, que, tot i estar adaptada a les noves tecnologies, és respectuosa amb el medi ambient i garanteix la conservació dels recursos naturals necessaris per seguir tenint sector primari el dia de demà.

Al llarg d'aquests 10 anys han passat pel centre 154 alumnes. Persones que tenen una cosa en comú: la passió per aquest món. I és aquesta passió la que els manté connectats els uns amb els altres. Per nosaltres, aquest és un fet tan important com la pròpia formació. És mitjançant la cooperació entre les persones i la col·lectivització del coneixement que poden aparèixer sinergies i facilitar processos que d'altra forma són costosos o fins i tot impossibles d'assumir de manera individual. Ara ja fa deu anys del projecte i els resultats demostren que tot el que acabem de mencionar comença a ser una realitat: Un total de 132 alumnes dels que han passat per l'Escola de Pastors han acabat el curs. D'aquests, el 57% es dediquen professionalment al sector primari. Això vol dir 75 persones que no venien de tradició pagesa que ara tenen la seva pròpia explotació o treballen per tercers. Per tal de fer-ho possible, s'ha comptat amb la col·laboració de 98 finques d'acollida.

Finalment, tot això que avui fa deu anys que s'està duent a terme, s'ha pogut aconseguir gràcies a la persona que va

creure que es podia crear una Escola de Pastors i ho va fer, els formadors i formadores que dediquen el seu temps i la seva passió a transmetre el perquè de les coses, a l'administració que, amb els seus més i els seus menys, ha donat suport al projecte, a les delegacions de l'escola i els voluntaris que arriben allà on l'equip tècnic no ho pot fer, als pagesos i pageses que porten aquest ofici dins del cor i estan disposats/des a compartir el seu coneixement amb les persones que, enamorades de l'ofici, el volen aprendre ●

Laia Batalla

Responsable de l'Escola de Pastors de Catalunya.

L'administració opina:

El projecte de l'Escola de Pastors és un clar exemple de la filosofia de la convocatòria de Projectes Singulares. És un projecte adaptat a una necessitat concreta d'un sector i un territori.

Els Projectes Singulares van néixer justament per donar cabuda a projectes com aquest, on les entitats amb expertesa i coneixement poguessin implementar el seu projecte d'acord amb la seva pròpia metodologia i disseny.

Des de l'Àrea d'Ocupació Juvenil del SOC es va voler donar suport a les entitats i acompanyar-les en el desenvolupament del seus projectes mitjançant els tècnics de seguiment. Calia establir una comunicació més directa per tal de sumar esforços i assolir millors resultats.

Recentment s'ha conclòs l'avaluació de la primera edició dels Projectes Singulares, i els resultats són altament satisfactoris. Destaca el fet que els i les joves que hi van participar van tenir el triple d'opcions d'aconseguir un contracte laboral. Una dada que ens encoratja a seguir amb aquesta línia de projectes.

Àlex Plana Rafel

Responsable de Planificació i Assistència Tècnica Juvenil.

SOC

Servei d'Ocupació de Catalunya

gencat.cat/alafeinacaprisc
publicacions i material sobre seguretat i salut laboral

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball,
Afers socials i Famílies

a la feina cap risc

Unió d'Empresaris de la Construcció de Girona (UEC)

Complementant la formació teòrica amb visites pràctiques al territori

La UEC és la patronal del sector de la construcció a les comarques gironines des de 1977. Aquesta associació sense ànim de lucre, a part dels serveis propis del gremi també disposa d'un centre de formació on imparteix cursos sobre els oficis.

M. ÀNGELS ARMENGOL

RESPONSABLE DE DIFUSIÓ I DELS PROJECTES I CONVENIS DE FORMACIÓ, PREVENCIÓ DE RISCOS I DEL MÓN DE L'EMPRESA

www.linkedin.com/company/uniodempresarisdelaconstruccio/
[@uecgirona](https://www.instagram.com/uecgirona)
www.uecgirona.com/

És Diplomada en Ciències Empresarials i Màster en Direcció i Administració d'Empreses a la Universitat de Girona (UdG).

Des de 1995 treballa a la gerència de la Unió d'Empresaris de la Construcció de Girona (UEC) desenvolupant tasques de direcció i fomentant nous serveis per als agremiats a l'associació.

Des de l'any 1992 ens dediquem a la formació i sempre hem apostat perquè aquesta fos molt pràctica i participativa. El ventall d'accions formatives que oferim és molt ampli, ja que va des de l'aprenentatge inicial per a un manobre fins a l'especialització d'un mestre d'obra en el manteniment i la rehabilitació d'edificis amb cert valor arquitectònic, passant per una varietat d'oficis com muntador de bastides, operador de grua torre, pintor, conductor de maquinària, etc.

Un dels cursos de formació contínua que impartim gràcies a la subvenció dels plans d'oferta de formació del Consorci per a la Formació Contínua, és el de Tècniques Tradicionals en Construcció. L'objectiu d'aquest curs és ensenyar als treballadors en actiu les tècniques, els materials i els processos constructius tal com es feien abans, coneixements imprescindibles per restaurar o rehabilitar edificis antics que formen part de la cultura del nostre país, preservant tant com sigui possible el patrimoni anònim que tenim.

Per aconseguir-ho cal formar i disposar de personal qualificat capaç d'executar

aquestes feines amb professionalitat, garanties i, sobretot, molt de coneixement. Com a centre de formació tenim uns objectius: el de no deixar perdre cap dels oficis del nostre sector; documentar tant com sigui possible tot el coneixement dels grans i vells mestres d'obres que s'estan a punt de jubilar, però que encara treballen, i aconseguir que tot aquest saber s'hereti.

La UEC som molt conscients de la importància de la vessant pràctica de la formació que oferim, i per això els responsables de formació mirem d'estar sempre al corrent de les possibles activitats externes que se celebren en el nostre entorn i que poden ser interessants

“Cursos com aquest ajuden a evitar la desaparició d'oficis mil·lenaris”

en el marc de les nostres accions formatives. En el cas dels cursos del sector de la construcció, i en concret dels relacionats amb la restauració i la construcció, estem molt al cas de les actuacions sobre la protecció del patrimoni que fan les associacions o els ajuntaments sensibles a aquest tema per poder apropar-nos-hi i participar-hi. Això és el que va passar el juny del 2018 mentre s'estava impartint una de les edicions del curs.

La calç s'ha utilitzat en la construcció d'edificis des de fa milers d'anys perquè és un material de fàcil producció i utilització i té grans i diverses propietats: la seva versatilitat i durabilitat o el seu poder aïllant i impermeabilitzant. Tot i que el seu ús és relativament senzill, requereix conèixer el material i haver-hi treballat o haver-se format en la matèria. Per aquest motiu, formar-se en la seva utilització en l'àmbit constructiu és imprescindible per treballar en els revestiments fets amb aquest material en els processos de restauració i recuperació d'edificis antics.

El nostre curs dedicava un espai important a aquest material, per això vam aprofitar que l'Ajuntament de Forallac feia una cuita de calç respectant estrictament el procés tradicional per organitzar una visita i convertir aques-

“Sortir de l'aula i veure en directe com es treballen alguns processos artesanals aporta un gran valor afegit”

ta experiència en una pràctica dins el mateix curs. No tots els dies els alumnes poden assistir a una classe d'oficis de la construcció tal com eren en temps immemorials!

Els alumnes van participar durant unes hores en el subministrament de combustible de l'emblemàtic Forn Gran d'en Torró de Fonteta, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN) el 2011, que va coure unes 70 tones de pedra calcària. Aquesta històrica iniciativa —l'última cuita de la qual es té coneixement data de 1960— va voler homenatjar i recordar la importància que van tenir aquest material i els oficis que se'n deriven en la configuració social i econòmica de la comarca fins a la meitat del segle XX.

A dalt a l'esquerra, Josep Matés, explicant als participants el procés de preparació del forn, que comença amb el subministre de pedra calcària per fer-lo i omplir-lo.

A dalt a la dreta, preparació de les feixes de bruc, el combustible del forn.

A baix, el forn de calç en plena cuita.

Els alumnes van valorar molt positivament l'experiència perquè els va despertar les ganes d'aprendre, de conèixer més sobre l'origen de les matèries, va fer créixer el seu respecte vers la duresa de les feines d'abans i els va ajudar a entendre el procés d'elaboració de calç natural. Ser transportat per unes hores al passat mitjançant una experiència personal tan tangible com la cuita de la calç, fa que els participants prenguin consciència molt ràpidament de la nostra història i, consegüentment, hi tinguin respecte ●

EMC:

Les conclusions d'una feina ben feta

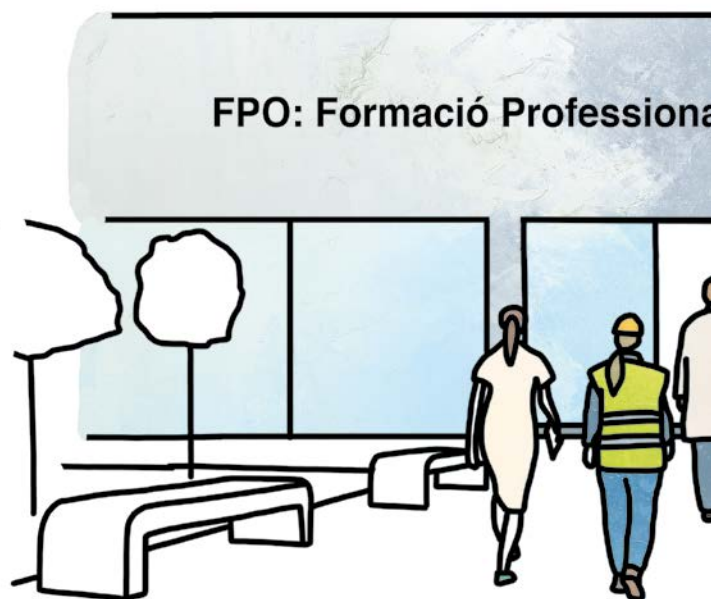
L'Administració pública del segle XXI està inevitablement orientada a resultats, és més relacional que mai, s'ha d'adaptar constantment a una societat en transformació i per aquest motiu la flexibilitat i la innovació són claus per assolir l'èxit.

Els espais de millora contínua (EMC) són una de les iniciatives encetades durant aquest 2018 pel Consorci per a la Formació Contínua de Catalunya (CFCC) a fi d'entrar en el cicle de la millora permanent. El passat mes de juny es va celebrar la primera sessió dels espais per abordar les dificultats de les entitats de formació en relació amb la captació, la selecció i la fidelització dels i les participants.

A la jornada es va presentar l'espai de reflexió i intercanvi d'experiències i bones pràctiques com una oportunitat d'afrontar de manera activa i col·lectiva les dificultats del dia a dia de les organitzacions.

Durant la sessió, les organitzacions i la pròpia administració van participar a la taula rodona i els grups de treball van reflexionar sobre les dificultats detectades i les possibles propostes de millora en relació amb el desconeixement general sobre la formació professional per a l'ocupació (FPO), sobre l'oferta formativa del Consorci, la qualitat i la gestió de la formació i altres aspectes.

Cal afegir que el Consorci ja està portant a terme diverses actuacions de millora i altres les executarà a curt o mitjà termini. Totes aquestes actuacions estan recollides a l'informe que van elaborar després de la trobada i que han publicat al seu web. Fins al proper EMC! ●

1 Coneixem l'FPO?

És evident que hi ha un desconeixement per part de la ciutadania i les empreses de l'oferta formativa del CFCC. Què es pot fer?

- Invertir en publicitat.
- Millorar els cercadors de formació.
- Difondre periòdicament (als treballadors i les empreses) els cursos que s'inicien aviat.

Les empreses, en general, no promocionen aquesta línia formativa. Com es pot ajudar?

- Incloure avantatges per a les empreses que permetin flexibilitzar jornades a fi de facilitar la formació als treballadors, mitjançant la negociació col·lectiva. En aquest punt, els agents socials prenen el protagonisme.

IL·LUSTRACIÓ: LOLA ABENZA PER AL CFCC. ICONES: ADRIEN COQUET / NOUN PROJECT

3 En què ens podem formar?

És fonamental que el catàleg d'especialitats, estigui actualitzat i inclogui itineraris que conduïxin a una certificació oficial i sigui atractiu per les persones treballadores. La metodologia ha de ser dinàmica, adaptada a les necessitats del territori i els diferents sectors. Com afrontar-ho?

- Programant l'oferta formativa des de l'inici d'any.
- Apostant per les certificacions oficials al catàleg d'especialitats, quan calgui.
- Subdividint les accions formatives, quan el seu contingut ho permeti, en píndoles més curtes.
- Oferint formació en línia de qualitat.
- Oferint itineraris formatius.
- Adaptant l'oferta al territori i a la demanda dels diferents sectors.

4 La formació és de qualitat?

Cal treballar per la qualitat de la formació, fomentar noves metodologies i garantir l'homogeneïtat dels grups per mantenir-ne o superar-ne les expectatives inicials. I quines mesures es poden fomentar?

- Enriquir la formació amb sortides formatives i altres recursos formatius i laborals.
- Fomentar la formació dels formadors.
- Elaborar guies metodològiques: bones pràctiques dels formadors.
- Adequar l'assessorament personalitzat als participants.

2 Per què ens pot servir l'FPO?

La motivació, el compromís i la cultura de millora i procés, són aspectes que cal fomentar en la ciutadania. Com fer-ho?

- Impulsant mecanismes perquè les empreses valorin l'esforç dels treballadors.
- Incorporant accions formatives que conduïxin a l'obtenció de certificats oficials.
- Difonent els avantatges de l'FPO.
- Establint hores mínimes de formació anual.
- Donant a conèixer als alumnes el cost de la formació i fent-los signar un compromís d'assistència.

5 Com gestionen les entitats la formació?

Les entitats de formació són un dels pilars de l' FPO, i el seu paper en la difusió de l'oferta formativa subvencionada i en la captació de participants és cabdal. El Consorci treballa per millorar el posicionament de la seva marca i perquè cada vegada siguin més els ciutadans que coneguin la seva tasca, però és necessari que tots dos agents, Consorci i entitats, continuïn treballant per millorar aquests aspectes. Com proposen fer-ho?

- Creant eines per poder derivar les persones interessades des de l'Administració.
- Creant registres compartits: un d'alumnes amb el seu historial formatiu (que inclogui els abandonaments) i un de formadors amb l'històric de qualificacions.
- Dissenyant procediments senzills i orientats a la qualitat i no només al control.

Passió per l'enoturisme, la formació i el territori

Escola d'Enoturisme de Catalunya

L'edifici de l'Estació Enològica de Vilafranca del Penedès ha acompanyat des de la seva construcció el 1903 el sector vitivinícola català. Entre els anys 1980 i 2007 va ser la seu de l'INCAVI. Actualment acull l'Escola i l'Institut d'FP d'Enoturisme de Catalunya i la Wine Business School, l'escola de negocis del món del vi i el cava.

Per Ester Morante

“Treballem per contribuir al desenvolupament del sector enoturístic a Catalunya des de la formació amb una visió de país”

Ester, d'on sorgeix la iniciativa i la necessitat de crear una Escola d'Enoturisme?

L'Escola d'Enoturisme es crea l'any 2014 a iniciativa de l'Ajuntament de Vilafranca del Penedès i del sector empresarial enoturístic d'àmbit català, amb l'objectiu de crear un centre sectorial integrat que ofereixi formació professional en el sentit ampli de la paraula, i contribuir així al desenvolupament i la professionalització del sector a tot Catalunya.

El 2015 vam començar a fer formació ocupacional amb el SOC a través dels acords marc, i ens vam acreditar inicialment per als certificats de professionalitat de promoció turística i sommelieria, dels quals ja hem fet la 3a edició.

Jo m'hi vaig incorporar l'any 2015 amb una visió clara: calia incloure i qualificar els treballadors del sector a través dels plans de formació sectorial del Consorci per a la Formació Contínua i la formació universitària.

Vam iniciar el 2017 aquesta línia amb vosaltres amb 60 participants i 4 accions formatives i el 2018 hem passat a fer formació per a 450 alumnes. I la nostra intenció és seguir creixent conjuntament.

L'any 2017, després d'obtenir l'homologació dels espais per constituir l'Institut d'FP d'Enoturisme de Catalunya per part del Departament d'Ensenyament, vam poder impartir el CFGS de Guia, Informació i Assistència Turístiques, especialitzat en enoturisme, en modalitat dual.

Tot aquest cercle es tanca amb The Wine Business School, l'escola de negocis del món del vi i el cava per a la millora de la direcció i gestió de les empreses i entitats del sector. És aquí on oferim un diploma de Postgrau Inter-

universitari en Gestió d'Empreses Vitivinícoles i d'altres cursos de reciclatge sempre en col·laboració amb la Universitat Rovira i Virgili.

Per què a Catalunya, i més concretament a Vilafranca del Penedès?

Catalunya és una terra amb una llarga tradició, tant en el món de l'enologia com del turisme. Vilafranca vol ser el punt de partida per crear xarxa; del més local al més global. Com nosaltres diem: “Teixint xarxa enoturística”.

A Catalunya tenim 12 denominacions d'origen (DO) i un llegat patrimonial, arquitectònic i gastronòmic que fa que tinguem tots els ingredients per esdevenir un referent enoturístic internacional. Amb el valor afegit que pot aportar al territori, l'enoturisme és un tipus de turisme cultural desestacionalitzat que fomenta el desenvolupament local i, per tant, genera molt d'interès per a totes les zones amb influència d'una DO propera.

Què aporta l'escola en l'àmbit formatiu que no puguin aportar la resta de centres?

La visió d'una formació que dona resposta directa a les necessitats específiques de cada territori tenint en compte tots els agents implicats, i treballant a cada zona, però amb una visió de sector a tot Catalunya.

I des d'un punt de vista integrat: formació professional per a l'ocupació (contínua i ocupacional) a través de l'Escola d'Enoturisme de Catalunya, formació professional inicial (des de l'Institut d'FP d'Enoturisme de Catalunya), i la formació de negocis des de The Wine Business School. →

ESTER GARCÍA
DIRECTORA DE L'ESCOLA
D'ENOTURISME DE
CATALUNYA
@enoturismEDU
edec@escolaenoturisme.cat

L'Ester va estudiar magisteri a la Universitat de Barcelona, i és psicopedagoga per la Universitat Ramon Llull, postgrau en Inserció Social i Laboral per la Universitat Ramon Llull, postgrau en Cooperació Internacional CIDOB-UAB, postgrau en Multimèdia i Educació UAB, postgrau en Direcció de Fundacions, ESADE. Té més de 20 anys d'experiència en la creació, l'impuls, la gestió i la direcció de projectes de formació. És directora de l'Escola d'Enoturisme des del 2015 i dirigeix l'Institut d'FP d'Enoturisme de Catalunya i la Wine Business School des del 2016.

A dalt alumnes a l'activitat pràctica "Descobrint un vi a partir del color".
A baix, l'auditori de l'escola.

Amb docents molt reconeguts del sector i aplicant la metodologia a partir de casos reals, pràctiques en empreses i un vincle directe amb els agents del sector, a través del nostre Consell Assessor. Únicament compartint recursos, instal·lacions, models de gestió i visió dels tres centres podem aconseguir donar un sentit ple al nostre projecte.

Quin és el futur tant de les ocupacions com de la formació del sector?

La professionalització. Si volem captivar els turistes que ens visiten, hem d'estar preparats per treballar amb la màxima qualitat possible, i incorporar-hi la revisió contínua del que fem: l'avaluació, innovació i adaptació de noves implementacions han de ser una constant.

Ens trobem en un sector que genera un interès creixent i on el sector empresarial està fent molts esforços per donar-hi resposta. Treballar en nous productes, nous espais d'atenció, noves experiències fan que els clients tastin aquests productes i no només tornin al celler o a comprar-los, sinó que promou que els busquin als restaurants, es potenciïn els hotels i participin en empreses relacionades amb aquest oci turístic.

I els vostres objectius com a escola d'aquí a quatre anys?

Projectes no ens en falten: internacionalitzar-nos, anar ampliant la xarxa d'agents i l'oferta de cursos que podem oferir i obrir l'escola a altres públics. Em venen al cap tastos, seminaris, conferències..., i fins i tot portes obertes per introduir famílies en tot aquest món!

Sempre amb la nostra missió present: promoure la formació i contribuir així al desenvolupament del sector enoturístic.

Què creus que pot aportar la formació professional per a l'ocupació i més concretament el CFCC per aconseguir aquests objectius?

Durant l'any 2019, el nostre objectiu en l'àmbit de la formació contínua és apropar la formació a 14 comarques, en 21 centres diferents (cellers, ajuntaments, bodegues...) i el que és més important: a 10 de les 12 denominacions d'origen existents a tot Catalunya!

També volem participar als GAP (grups d'actualització permanent del catàleg), col·laborant en la seva actualització contínua amb el suport del nostre Consell Assessor.

Creiem fermament en la col·laboració i treball en xarxa amb les administracions per aconseguir els nostres objectius comuns ●

Escola
**Enoturisme
Catalunya**

WINEBS
THE WINE
BUSINESS
SCHOOL

Fundació Cecot:

De la prospecció a la planificació

Cecot és una confederació empresarial multisectorial constituïda l'any 1978 i integrada per una gran diversitat de gremis i associacions empresarials que des del 1996 treballa en l'àmbit de la formació professional a través de la Fundació Cecot Formació.

Per Yolanda Barbero i Castillo

Eulàlia Martínez i Puig,
directora de la fundació.

“La Fundació Cecot Formació treballa per apropar a les empreses i als seus treballadors la formació que necessiten per encarar els canvis tecnològics, econòmics i socials que es produeixen en la nova societat del coneixement.”

Aquest és el lema amb el qual es defineix la Fundació. Per assolir aquest objectiu, el punt de partida és la detecció de necessitats, la prospecció. La detecció de les necessitats formatives ha anat evolucionant al llarg del temps. Inicialment, s'hi destinaven pocs recursos i el procediment seguia un manual establert. Es feien les visites a totes les empreses en un temps rècord per tal que aquestes comunicessin les seves ne-

cessitats i signessin la documentació que en donava fe, un requisit imprescindible per elaborar els plans de formació.

L'estructura de recursos humans de Cecot, avui dia, s'organitza a partir de la detecció de necessitats. Així doncs, la Fundació compta, d'una banda, amb 39 assessors especialitzats que diàriament estan en contacte amb les empreses per poder detectar-hi les necessitats empresarials i organitzar les accions formatives adequades, actuar de manera ràpida i programar la formació necessària en cada moment, especialment la relativa als canvis que puguin donar-se en els marcs laboral, fiscal o similars.

D'altra banda, la Fundació té un equip de quatre consultors de formació que diàriament visiten les empreses per oferir-los els seus serveis i dissenyar accions formatives a mida de les seves necessitats. Aquesta esdevé, precisament, la principal font de recollida d'informació de Cecot d'una manera directa i continuada.

Ahora, des del 2009, disposen d'un mecanisme estable i permanent de detecció de necessitats formatives en format d'enquesta. Cada mes d'octubre es fa una enquesta anual a les més de 8.000 empreses de la seva base de dades. Allà es demana informació sobre quines són les seves necessitats per a l'any següent, el perfil dels destinataris, quins canvis organitzatius vo-

len aconseguir i també informació respecte a les competències transversals i tècniques a què ha de respondre la formació.

A més dels resultats de l'enquesta, també es té en compte la informació de les ofertes de feina que es reben a través de la borsa de treball pròpia i de la informació que genera l'observatori del Vallès, que dona la visió general de les matèries en què cal formar els treballadors i treballadores per adequar-se a les ofertes laborals.

Amb totes les dades obtingudes s'elabora la proposta del Pla de formació anual, que es debat i s'aprova en el si de la Comissió de Formació i serveix a la Fundació Cecot Formació tant per dissenyar les seves línies de formació privades com per planificar les sol·licituds de formació subvencionades, d'acord amb el col·lectiu al qual va dirigit: treballadors i treballadores ocupats d'empreses petites i mitjanes majoritàriament, i empreses grans.

Tot això es complementa amb informació a les seves xarxes socials. En concret al web de la Fundació, el públic interessat en formació té a la seva disposició durant tot l'any una enquesta en línia de detecció de necessitats formatives en la qual es pot sol·licitar de manera específica el que necessiti com a treballador, o bé el que com a empresa requereixi per formar la plantilla.

Aquesta enquesta es lliura també en paper a tots els participants dels cursos de Fundació Cecot Formació, per tal de detectar futurs interessos, fer previsions i tenir capacitat d'anticipació en l'oferta formativa.

Finalment, la Fundació Cecot Formació és membre de diversos grups de treball on anualment s'elaboren estudis i propostes encaminats a la identificació i el diagnòstic de les necessitats del territori, per tal de prioritzar l'oferta necessària i vincular-la a les empreses i als professionals als quals anirà dirigida ●

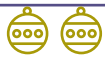
Més informació a:

www.cecotformacio.org

[@cecotformacio](https://twitter.com/cecotformacio)

facebook.com/fundaciocotformacio

youtube.com/CecotFormacio

Treballadors de la indústria càrnia en formació.

La indústria càrnia en constant formació

La indústria càrnia és el quart sector industrial a casa nostra. La seva ocupació directa representa el 24,3% de l'ocupació total de la indústria alimentària espanyola i és el seu primer sector exportador.

L'ADEQUACIÓ A NORMATIVES, LA PRINCIPAL MOTIVACIÓ PER A LA FORMACIÓ

La indústria alimentària necessita professionals qualificats per treballar en un entorn competitiu de creixement, internacionalització i innovació constants, que ha de donar compliment als requeriments a què se sotmeten les empreses actualment, d'altres exigències en matèria de seguretat alimentària, sanitària, de qualitat, de normatives diverses sobre benestar animal, normes internacionals —BRC, IFS o d'altres—, d'exportació o de sostenibilitat. Per això, el sector aposta per la formació dels seus treballadors.

Les grans empreses, amb departaments de qualitat, d'innovació, d'exportació o comercial ben definits, estableixen plans de formació orientats al desenvolupament i creixement de les persones que ocupen aquests llocs. Les petites i mitjanes empreses, en canvi, on els llocs de treball són més polivalents i la definició de lloc de treball està una mica més desdibuixada, fan formació a mesura que en tenen necessitat, però sovint sense una planificació establerta.

“Els perfils més sol·licitats són els relacionats amb l'organització i gestió de la producció, i la qualitat alimentària”

JOSEP COLLADO I BOSCH

Va estudiar a la Universitat de Barcelona gestió i administració d'empreses i, posteriorment, a ESADE, va fer un curs de direcció general. Des de 1990 és secretari general de la Federació Empresarial de Carns i Indústries Càrnies (FECIC). També és director de la Fundació Privada d'Indústries de la Carn (FIC).

Ha estat professor de l'MBA d'Indústries Agroalimentàries de la Universitat de Barcelona (Fundació Bosch i Gimpera) i de l'Escola Agrària de la Diputació de Barcelona. També ha format part del consell executiu de PIMEC i és vicepresident del Comitè Executiu de la Fundació Kreas. En l'actualitat és membre de la Junta Directiva de la CEOE i de la Junta Directiva i del Comitè Executiu de Foment del Treball.

@JosepCollado
www.ffic.eu

NOUS REPTES SECTORIALS

Els perfils més sol·licitats per les empreses són els relacionats amb l'organització i gestió de la producció, la qualitat i innovació alimentàries, la innovació i desenvolupament de nous productes o la comercialització. Cal, doncs, que el sector pugui respondre a aquestes demandes amb una formació de qualitat i vinculada al màxim amb el món empresarial. Però tampoc no podem oblidar que en el sector hi treballa molta gent sense qualificació, que coneix la feina per l'experiència. I aquí pensem que queda molt per fer en el terreny de l'acreditació de competències ●

Això marca el tipus d'iniciativa de formació que fan servir, també. Les grans empreses fan formació a mida, ja sigui utilitzant la iniciativa de formació programada per a les empreses o en modalitat privada, mentre que les petites i mitjanes empreses solen aprofitar accions d'oferta o bé programades.

Pel que fa al tipus de formació que fan, el compliment de normes és el principal component dels plans de formació, ja sigui en temes de seguretat alimentària o normes de qualitat.

És així perquè és obligatori que tots els treballadors i treballadores rebin formació contínua en matèries relacionades amb la seguretat alimentària. A més, els treballadors que treballen en la manipulació i control dels aliments representen el nombre més gran de llocs de treball a les empreses. També hi ha algunes funcions que, per exercir-les, les persones han de tenir una acreditació oficial, i aquest també és un volum important de la formació.

Però també veiem que cada cop són més les empreses que estan apostant per fer formació en habilitats personals, com lideratge o gestió d'equips de treball, per capacitar encarregats i responsables de departament. No és una formació ben bé transversal, sinó enfocada a les necessitats d'un sector en què es treballa a un ritme ràpid de producció, i que demana tenir professionals capacitats no només en coneixements sinó també en habilitats relacionals. Pel que fa a la formació d'oferta, en aquest sector té més participants en accions del catàleg d'especialitats, que en certificats de professionalitat. En aquest sentit, destaquem que les empreses confirmen la dificultat que els seus treballadors puguin fer certificats de professionalitat atesa la llarga durada que tenen, i per això prefereixen programar les seves

pròpies formacions, o fer formacions més breus. Per això, valorem positivament la creació dels grups d'actualització permanent del Catàleg d'accions formatives (GAP) del Consorci per a la Formació Contínua, que permeten adaptar les accions a les necessitats de les empreses.

LA FECIC COM A IMPULSORA DE LA FORMACIÓ

La FECIC, com a associació empresarial, té entre els seus objectius fundacionals generar talent mitjançant una oferta de formació professionalitzadora de qualitat i rellevant per a la indústria agroalimentària. Per això, ofereix des de fa més de 20 anys formació sectorial, i ho fa en totes les modalitats: formació d'oferta, en plans estatals i autonòmics; iniciatives de foment de la inserció, com l'aprenent i treballant o els programes de qualificació professional inicial (PQPI) o un pla de joves a través de la convocatòria estatal de 2014; formació privada i programada, jornades o seminaris tècnics, entre d'altres.

Fa 5 anys també va impulsar, juntament amb la Universitat de Vic, la posada en marxa de la Fundació Kreas, amb seu a Olot, que fa formació dual, tant en cicles formatius com en certificats de professionalitat. Des de l'inici de l'activitat, aquesta entitat ha format més de 700 alumnes i s'han impartit més de 19.000 hores de formació, amb uns índexs d'inserció superiors al 90%. Les nostres empreses utilitzen la formació dual, especialment en certificats de professionalitat, per qualificar els treballadors de nova incorporació.

En resum, la formació sectorial, tant d'oferta com de demanda, és ben coneguda i utilitzada per les empreses, que la veuen com una bona manera de capacitar els seus treballadors i de donar compliment als requisits a què estan subjectes.

ARTI (Itàlia)

Un exemple de modernització de l'FP

L'any 2010 el govern italià va crear la figura dels instituts superiors tècnics (IST), que omplien un buit molt important en el sistema de formació professional. Per **Annamaria Fiore**

La Pulla, en italià Puglia, és una regió italiana situada al sud-est de la península, a l'icònic taló de la bota. Amb una superfície total de vint mil kilòmetres quadrats, és la setena regió més gran de les vint en què es divideix el país. És coneguda per la bellesa de la seva natura, dominada per una llarga costa que s'estén per més de 850 kilòmetres, on s'alternen trams rocosos amb barrancs i platges de sorra, i que ha contribuït, conjuntament amb el seu patrimoni artístic i gastronòmic, a fer de la Pulla un dels destins turístics més apreciats d'Itàlia.

Durant el període de programació 2014-2020, la Pulla ha estat elegible entre les regions menys desenvolupades d'Europa. Tot i el gran progrés assolit per la regió en les darreres dècades, gràcies a unes polítiques públiques centrades en la innovació i la recerca, la Pulla encara se situa a la cua en termes de desenvolupament econòmic en el context italià. L'any 2017, les seves exportacions van arribar als 8.259 milions d'euros, i els sectors més exportadors van ser el transport (inclòs l'aeroespacial), la indústria farmacèutica, la metal·lúrgia, i l'agroalimentació. Com en d'altres regions del sud d'Europa, la crisi econòmica va afectar l'ocupació de manera significativa: el 2016 la taxa d'atur general es va situar al 19,4%, i el fenomen dels joves que ni estudien ni treballen va assolir uns nivells molt preocupants. L'atur juvenil es va situar al 49,6%. En aquest context, els resultats obtinguts

en termes d'ocupabilitat pels nous instituts superiors tècnics (IST) són particularment interessants: el monitoratge portat a terme per Indire —un centre de recerca del Ministeri d'Ensenyament italià—, mostra que el 80% dels pullesos amb un graduat obtingut en un d'aquests centres treballa. Aquests centres de for-

Tenir en compte les necessitats reals dels sectors productius ajudarà a resoldre el problema de l'atur juvenil

mació professional es van introduir al país el 2010 gràcies a un decret del primer ministre del 25 de gener de 2008, i tenien com a principal objectiu facilitar l'accés dels joves al mercat de treball. Els IST van omplir un buit important dins el sistema educatiu italià, que fins aleshores no

oferia formació professional superior.

Com a centres tecnològics, estan molt vinculats al sistema productiu, i col·laboren en la gestió i l'explotació del gran potencial de la indústria 4.0.

Els IST han de tenir les característiques següents:

- Són fundacions formades per empreses, universitats o centres de recerca científica i tecnològica, governs locals o organitzacions educatives i tenen personalitat legal pròpia.
- Han d'estar vinculats a les sis àrees tecnològiques considerades estratègiques per al creixement del país: mobilitat sostenible, noves tecnologies de les ciències de la vida, noves tecnologies per a productes *made in Italy*, tecnologies innovadores per al patrimoni i el turisme cultural, tecnologies de la informació i la comunicació i eficiència energètica.
- L'accés als centres ha de ser competitiu per als ciutadans amb educació secundària o diplomes tècnics de quatre anys si han completat un any addicional d'ensenyament per a l'accés a l'educació terciària.
- Els estudis tenen una duració de quatre a sis semestres, un total d'entre 1.800 o 2.000 hores formatives, el 20% de les quals són pràctiques.
- Com a mínim, un 50% del professorat ha d'estar compost per professionals dels diferents sectors de l'economia.
- Han de preveure l'existència d'un cos avaluador per a les proves finals compost per

Annamaria Fiore és analista econòmica i de polítiques públiques a l'Agència Estratègica Regional per al Desenvolupament, la Innovació, l'Educació, la Formació i l'Ocupació (ARTI) de la Pulla. És responsable de la publicació ARTI Instant Report. Doctorada en Econòmiques a la Universitat de Bari (2007) i llicenciada en Economia i Empresa per la mateixa universitat (2003), va obtenir el títol de màster en Finances i Economia a la Universitat de Nàpols l'any 2004.
<https://www.linkedin.com/in/annamaria-fiore-5a44371/>

Focus Group amb estudiants de l'Institut Superior Tecnològic d'Agroalimentació a Locorotondo (Bari) durant el projecte HESS al gener del 2018.

representants de les escoles, les universitats, professionals del món de la formació contínua i experts del món del treball.

- Han de permetre obtenir un grau superior tècnic corresponent al nivell 5 del Marc europeu de qualificacions.

Algunes regions, en el marc de la seva autonomia, tenen competències per planificar l'educació superior tècnica, i impulsar i executar plans territorials en línia amb els objectius del desenvolupament regional i foment de la competitivitat. A la Pulla, el desenvolupament dels IST s'ha produït en dues onades:

La primera va ser el 2010, amb l'obertura de tres centres:

- L'IST de Mecatrònica a Bari
- L'IST d'Agroalimentació a Bari
- L'IST Aeroespacial a Bríndisi

I el 2015 es van inaugurar tres instituts més a tres localitats noves:

- L'IST Apulia Digital Maker a Foggia

- L'IST de Turisme a Lecce
- L'IST de Logística a Tàrent

Els sis IST formen part de l'Estratègia d'especialització intel·ligent (*Smart Specialization Strategy*) de la regió i estan connectats amb les cadenes productives més especialitzades de la Pulla. L'oferta educativa i de formació està creixent de forma substancial. Les empreses participen per mitjà de les fundacions que gestionen els centres en la definició dels cursos i les activitats formatives i els centres estan molt ben valorats pels estudiants, que en destaquen la flexibilitat dels plans d'estudis, els mètodes formatius actius (formació basada en la resolució de problemes, aprenentatge experimental, etc.) i el focus en les competències genèriques (*soft skills*), fonamentals per millorar l'ocupabilitat.

Conscient de la importància del paper que tenen el capital humà i la formació superior en el desenvolupament territorial, la regió de la Pulla, conjuntament amb la seva Agència Estratègica, l'ARTI, està analitzant la importància dels IST en l'Estratègia regional de desenvolupament, també, gràcies als resultats del projecte HESS, Educació Superior per a l'Especialització Intel·ligent, implementat pel Centre de Recerca Conjunta de la Comissió Europea.

Els instituts superiors tècnics i el seu model de gestió participada han contribuït en els

darrers anys a la reducció d'un gran buit existent en un segment particular del mercat de treball italià entre el món de l'educació i la formació i el de la producció.

Les fundacions estan compostes per 229 membres, entre les quals hi ha 87 empreses, 48 centres de secundària, 19 centres de formació, 17 departaments universitaris, 8 entitats professionals, 5 organitzacions de recerca, 4 agents socials, 3 cambres de comerç, 3 institucions de crèdit, 3 patronals i 17 associacions amb altres perfils, i inclouen un soci estranger. Cadascun pot contribuir a una millor definició de les necessitats del mercat de treball des del seu punt de vista. Tenir en compte les necessitats reals dels diferents sectors productius pot ajudar a resoldre el problema de l'atur juvenil, el model dels IST pot contribuir a posar en marxa un cercle virtuós de desenvolupament territorial, i demostrar així la importància que té la coordinació entre les polítiques educatives i formatives i les de desenvolupament regional ●

Podeu obtenir més informació sobre la formació professional superior i el sistema educatiu italià a <http://www.sistemait.it/fondazioni-its-italia.php>
 HESS, Educació Superior per a l'Especialització Intel·ligent <http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/hess>

Escola de Restauració de Santa Coloma de Gramenet

Quan l'entorn es fusiona amb l'aprenentatge

Grameimpuls és una entitat que des de 1989 promou l'ocupació i l'activitat empresarial de Santa Coloma de Gramenet. Ofereix serveis en les activitats d'orientació laboral, formació professional, assessorament per a l'autoocupació, i disposa de borsa de treball i viviers d'empreses. Per **Glària Clota**

L'escola està, ubicada a l'edifici Canigó del Campus de l'Alimentació de Torribera, amb 1.400 m² d'instal·lacions distribuïts en diferents espais i usos.

Em reben l'Ascen, cap de l'Àrea de Desenvolupament Econòmic, i la Isabel, tècnica de Comunicació, i de seguida es veu la passió que tenen per la feina.

Mentre m'ensenyen l'Escola, m'expliquen que disposen d'unes instal·lacions privilegiades, amb un restaurant, una sala per a l'especialitat de sommelieria, dues sales per a classes teòriques, dues cuines (una per fer-hi cuina en directe o show cooking), una cafeteria bar i un hort propi, com a novetat principal.

Els espais que tenen, els permeten oferir cursos per a persones en situació d'atur, formació contínua per a professionals de la restauració, així com un curs que anomenen "Passió per la cuina", adreçat a persones aficionades amb voluntat d'aprenentatge.

Principalment imparteixen cursos d'hostaleria i turisme de les especialitats de cuina, serveis i direcció de restaurant, sommelieria, i serveis de bar i cafeteria, adreçats a persones en situació d'atur. Em crida l'atenció l'alt índex d'inserció de la sommelieria, un 89%. Tenint en compte que de la branca de cuina ja s'han format més de 1.800 persones i els nivells aconseguits d'inserció són elevats, podem dir que el centre és un referent en el territori.

Mentre m'expliquen la seva gran feina i m'ensenyen les instal·lacions, ens trobem amb un

grup d'alumnes que han fet un doble certificat de professionalitat durant un any: Operacions bàsiques de cuina i Operacions bàsiques de restaurant i bar. Avui fan el tancament de la formació i s'han trobat tots per avaluar l'experiència i acomiadar-se; se senten riures i plors, és un dia agredolç per a ells.

L'edifici Canigó, on ens trobem, té grans potencialitats: comparteix espais amb la Vinya d'en Sabater i l'hivernacle, projectes gestionats per l'Ajuntament de Santa Coloma, a través de Grameimpuls. Agafem el cotxe i anem a l'hivernacle. Allà ens trobem amb en Mex, professor expert que acompanya un grup de joves alumnes d'entre 16 i 24 anys que s'estan formant en el marc del projecte Treball als barris, del Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC). Es tracta d'una iniciativa que combina la formació a l'aula i la pràctica professional remunerada en l'especialitat formativa d'Horticultura i floricultura i la d'Activitats auxiliars en viviers, jardins i centres de jardineria.

LA VINYA D'EN SABATER

Tot seguit em porten a La Vinya d'en Sabater. El que més em crida l'atenció és com a partir de diferents cursos formatius s'ha creat un entorn dedicat al conreu de la vinya i les hortalisses, una unió que no provoca cap desequilibri; al contrari, converteix el paisatge en un regal per a la vista i per als alumnes que tenen la sort de poder aprendre en aquest espai privilegiat.

M'expliquen que el març de 2015 es van plantar 1.456 ceps de les varietats garnatxa negra, picapoll, garrut i pansa blanca. El mes d'abril

Alumnes formant-se a la Vinya d'en Sabater.

de 2018 es va fer una segona plantació i la Vinya d'en Sabater va ampliar l'extensió amb 6.700 m² i 2.300 ceps.

Em fixo també en el fet que l'espai està condicionat amb escales i camins que hi faciliten l'accés; també disposen d'un sistema de videovigilància amb càmeres, que ha estat elaborat per 10 joves instal·ladors de xarxes elèctriques d'una casa d'oficis.

Les persones que han passat per aquí han aconseguit ja dues veremes! Cal aclarir que el vi no té una destinació comercial sinó que en fan un ús de caire científic. Disposen d'un equip que fa el seguiment tècnic de l'evolució del raïm i col·labora en tot el procés. Quan marxo, m'expliquen que durant el mes d'octubre de 2018 l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, a través de Grameimpuls, ha signat un acord amb la Universitat de Barcelona i l'Institut Català de la Vinya i el Vi (INCAVI) per seguir treballant la línia de recuperació de la vinya. S'obre un nou futur ●

L'objectiu del programa és elaborar una nova qualificació professional que inclogui totes les competències del carnet europeu de serra mecànica (ECC)

Quality Forest **pretén satisfer les demandes del sector forestal**

- ✓ Reduir la sinistralitat i els costos econòmics i personals relacionats amb aquesta
- ✓ Millorar i augmentar les capacitats i l'eficiència de l'operador en el lloc de treball
- ✓ Millorar la mobilitat i l'ocupació del treballador entre els països europeus
- ✓ Fomentar i promoure l'aprenentatge permanent i el desenvolupament professional continu
- ✓ Millorar la transparència i el reconeixement de competències i qualificacions a Europa

<http://www.eduforest.eu/>
#qualityforest

 INICI 2/10/2018 FINAL 1/10/2019
 REFERÈNCIA DEL PROJECTE 2017-1-ES01KA202-038677
 SUBVENCIÓ EUROPEA 223.460 €

Socis del programa

■ CATALUNYA

 Generalitat de Catalunya
Consorci per a la Formació Continua
de Catalunya

CTFC

■ FRANÇA

■ BÈLGICA

 NATUURINVES

■ PORTUGAL

■ BULGARIA

■ POLÒNIA

Szczecińska
Szkoła Wyższa

■ ESLOVÈNIA

Cooperativa Social MANS:

Preservar la pagesia lluitant contra l'exclusió social

Jordi Balari, director de MANS

Graduat en Direcció i Administració d'Empreses per la Webber International University, ha treballat en màrqueting i vendes del sector de gran consum i al detall (retail). Actualment és el director de la Cooperativa Social MANS.

Per Gemma Aguyé

Jordi, quins són els inicis de la Cooperativa?

El projecte es va impulsar l'any 2011 de la mà de la Fundació Catalunya La Pedrera, que va crear una Xarxa agrosocial per agrupar les entitats socials catalanes que fomentaven la inserció social i laboral de persones amb discapacitat, malaltia mental o en risc d'exclusió i que realitza-

ven activitats en el sector primari o a la indústria de transformació agroalimentària. La Xarxa agrosocial va prendre com a referent el moviment del Social Farming, i el seu principal objectiu era consolidar i ajudar a créixer aquestes empreses d'alt valor social i mediambiental i, alhora, revalorar el sector agrícola del país. La consolidació va arribar l'any 2014, amb

la creació de la Cooperativa Social MANS, amb l'objectiu de generar economies d'escala en la comercialització conjunta de la producció de fruita i verdura ecològica dels membres de la Xarxa i crear una marca per a la distribució en grans superfícies. Tot plegat amb un doble objectiu: generar llocs de treball per a joves en risc d'exclusió social i revalorar la pagesia.

Comentaves que la missió de MANS té una doble vessant. Com dueu a terme aquestes fites?

La feina de MANS es desenvolupa a l'entorn rural, en col·laboració amb la pagesia de Catalunya. Treballem amb una xarxa de 26 pagesos i a poc a poc se'n van sumant més, amb els quals planifiquem la producció de tipus ecològica de manera conjunta. Des de la Cooperativa, treballem per resoldre la dificultat amb què es troben a l'hora de comercialitzar els seus productes provinents de l'agricultura ecològica, de manera que planifiquem conjuntament des d'un inici la producció i nosaltres ens encarreguem del procés d'envasament i distribució, deixant a les seves mans el cultiu del producte.

El procés d'envasament de la fruita i la verdura, així com la comercialització en grans superfícies, concretament a Bon Preu, Condis Supermercats, Ulabox i Aldi el duem a terme des de diferents centres de treball. En l'actualitat, disposem d'un centre logístic a Sant Vicenç dels Horts, i a la Fundació Topromi a Tarragona. A més, també som productors ecològics als Horts de Sant Benet a Sant Fruitós de Bages i als camps de la Fundació El Molí d'en Puigvert a Palafròls.

Quina estructura de capital humà teniu i a quantes persones doneu feina?

L'any 2018, MANS dona feina a més de 40 joves d'inserció, que tenen entre 16 i 21 anys. Dels quals, 35 són joves en risc d'exclusió i unes altres 5 persones presenten un trastorn de salut mental. La gran majoria estan ubicats a Sant Vicenç dels Horts.

Ajudem i incentivem els joves perquè no deixin de formar-se

L'equip que acompanya aquests joves el formen 12 persones. Hi ha un educador social que té un paper primordial en l'acompanyament d'aquestes persones, principalment per orientar-les en l'assoliment de les competències bàsiques com són la gestió dels conflictes en la línia de producció, el treball en equip, així com l'adquisició de comportaments i actituds molt bàsiques com arribar a l'hora a la feina o tenir un bon tracte amb els altres.

Com dueu a terme el procés de selecció dels joves en risc d'exclusió?

Els joves candidats venen derivats principalment pels serveis socials i d'ocupació dels ajuntaments de les zones on hi ha els centres productius (el Baix Llobregat, el Bages o el Tarragonès), tot i que nosaltres fem la selecció final d'acord amb la predisposició que mostrin per la feina.

Després d'un període de prova, on es valoren les seves motivacions i capacitats, es pacta amb el o la jove un pla de treball personalitzat, que preveu l'adquisició de coneixements, tècniques i competències que els permetin accedir a un lloc de treball en l'empresa ordinària.

Quan entren a MANS, ho fan amb un contracte laboral d'inserció amb una durada màxima de tres anys. L'experiència que tenim fins ara és que alguns d'aquests joves s'han quedat a formar part de l'estructura de MANS com a treballadors, i d'altres estan treballant per a proveïdors nostres.

Quin pes té la formació en el projecte MANS?

La formació dels joves és primordial a MANS. D'una banda, hi ha la formació transversal i personalitzada que està duent a terme l'educador social. Es tracta d'una formació no tan sols competencial, sinó associada a l'aprenentatge d'actituds que cal adquirir per entrar al món laboral. Em refereixo a aspectes com arribar a l'hora a la feina, tenir uns hàbits higiènics adequats i tenir un comportament adequat amb els companys de feina. Aquesta formació o acompanyament és essencialment formulat a mida, amb cadascun dels joves. En aquesta línia, des de MANS també formem els joves en al-

Procés d'envasament

tres aspectes com gestionar conflictes en la línia de producció i la capacitat de treballar en equip.

D'altra banda, formem els joves en aspectes competencials específics per al lloc de treball, com manipular aliments o un curs de carretoner. Aquesta formació s'impulsa des dels ajuntaments mitjançant acords.

Ajudem i incentivem els joves perquè no deixin de formar-se, ja sigui en continguts relacionats amb la feina que estan duent a terme a MANS, o bé en altres interessos que puguin tenir completament diferents. Si es dona el cas, adaptem els horaris de treball per a cada treballador per prioritzar la formació.

Teniu altres projectes en marxa?

Actualment estem desenvolupant projectes innovadors en el sector de l'alimentació, de la mà de la Fundació Àlicia a Sant Fruitós de Bages. Estem treballant amb una nova línia de llegum cuita o cremes. També cal destacar que, fruit de la nostra col·laboració amb els pagesos del territori, estem desenvolupant productes de quarta gamma o sucs.

El desenvolupament de nous projectes ens permet no només que els i les joves que treballen amb nosaltres puguin ser més multidisciplinaris a la feina, sinó la capacitat per fer créixer MANS i donar oportunitat a més joves en situacions de vulnerabilitat ●

Per a més informació:

www.mans.coop
[@MANS_Ecologic](https://www.linkedin.com/company/cooperativa-social-mans)
www.linkedin.com/company/cooperativa-social-mans

Reinventar-se formant-se

La Maria Navas és de Mataró, té 52 anys i fa gairebé 20 anys que es dedica a l'art floral. Va ser a través de la formació contínua que va decidir millorar professionalment barrejant l'art floral i la moda. Actualment treballa en la seva pròpia marca de sabates, Kahuarau.

Per **Mª Elena Palacios**

Maria Navas

Professional
de l'art floral

Maria, tots hem tingut un ram de flors a la mà, però no coneixem en profunditat com funciona aquest sector a Catalunya. Com hi vas arribar?

Fa anys vaig fer un curs d'FPO de decoració floral a Mataró Inn, un centre de formació de la meua ciutat. El vaig trobar força interessant i vaig decidir buscar més cursos sobre l'art floral, un camp que m'atreia i encaixava molt bé amb el meu perfil, vinculat al sector de la moda i la creativitat. Quan jo vaig estudiar, l'art floral no era una formació reglada i havies d'anar fent diferents cursos. Cal dir que ara sí que ho és, però tot i això ens hem d'anar formant!

El món floral ha canviat la meua vida i la manera de relacionar-me i viure la natura. He anat evolucionant i he participat en *landarts* europeus i altres esdeveniments que han anat redirigint la meua trajectòria. Pels que no ho coneixeu, els *landarts* són obres d'art que es fan amb elements de la natura i que un cop finalitzades es queden al lloc d'on prové el material que has utilitzat. Molt interessant!

El món canvia, la societat es transforma i el sector de la flor, com la resta, cal que s'adapti als canvis.

Quines tendències creus que han afectat més directament l'art floral?

El món floral a Catalunya comença a evolucionar, però encara és força desconegut per la societat. A la resta d'Europa i a altres parts del món, és un ofici amb un gran component artístic i molt més avançat. Per exemple: a fora l'art floral és un sector al qual també l'afecten les modes i tendències i el grau de desenvolupament de les tècniques aplicades a la flor és molt més alt. També ho és la interrelació amb altres disciplines com l'arquitectura, l'interiorisme o la decoració, amb les quals es generen diferents estils.

L'art floral requereix creativitat, cal innovar, conèixer les tendències actuals... La formació és un dels eixos principals per estar al dia?

Per descomptat que la formació és molt necessària, ja que cal aprendre tècniques de diferents escoles i formar-se per estar

“La formació és molt necessària, ja que cal aprendre tècniques de diferents escoles i formar-se per estar el més actualitzat possible”

el més actualitzat possible. Constantment apareixen diferents estils i tendències. També és fonamental estar obert a altres cultures. Compartir experiències amb la resta de països d'Europa i del món ens enriqueix com a professionals, com a sector i fomenta la innovació.

Sempre he tingut clar que la formació inicial que rebem és bàsica però no suficient. Com a professional cal aprendre a cercar la formació que ens interessa i buscar l'itinerari professional adequat. També és vital mantenir la inquietud de saber i trobar diferents eines que t'ajudin en la professió amb l'objectiu de fomentar la creativitat. La creativitat és vital per a la meua feina.

Sabem que has fet diferents accions formatives. Ens pots dir quines, i on les vas realitzar?

He fet diferents accions formatives per Europa. Des de les més bàsiques a l'escola, fins d'altres com *landarts* internacionals. Fa uns anys vaig obtenir el títol de tècnic superior en Art Floral a Andalusia, quan aquí encara no existia la titulació. També he fet accions formatives subvencionades pel Consorci per a la Formació Contínua a l'Escola d'Art Floral Smilax a través de PIMEC. Smilax és una escola formada per un equip de floristes professionals i formadors que es va fundar l'any 1993. Em van semblar molt interessants les accions de grans espais i nívies!

El passat mes de novembre vaig acabar un curs d'aparadorisme al Tecnocampus, també a través de PIMEC. Aquesta formació complementa molt bé el meu perfil i m'ha aportat noves eines que m'ajudaran en el projecte en què estic treballant.

Professionalment, on et trobes?

Com us deia abans, l'art floral m'ha descobert una nova manera de veure la natura. Actualment estic desenvolupant Kahuarau, la meua pròpia marca de sabates sota el paraigua d'un projecte del Tecnocampus anomenat "Reimagine textile". Kahuarau recicla teixits i materials d'origen natural i s'inspira en la na-

La Maria amb una de les seves obres d'aparadorisme consistent en estructures oscil·lants fetes amb materials reciclats.

tura, les flors i l'art. El fet de conèixer i treballar en el sector de la moda i també de l'art floral ha fet que uneixi aquetes dues disciplines que tant gaudeixo. Però com que soc molt inquieta i no paro, tinc més projectes pensats per al futur. Soc orientadora (*coach*) conductual i estic fent un projecte educatiu per fusionar l'art floral, el *landart* i l'orientació (*coaching*) per extreure el millor de cada persona davant el medi de la natura.

A nosaltres també ens agrada millorar i ens interessa molt la visió dels participants en els programes de formació que subvencionem. Ens podries proposar algun tema o acció formativa que hagis trobat a faltar?

Jo crec que l'art floral és molt desconegut encara. Encara hi ha gent que pensa que no cal formar-se per fer un ram de flors i això és un error! Darrere d'aquest ram (assenyala una de les seves últimes creacions) hi ha l'art floral i un ofici que requereix conèixer moltes tècniques. Formar-se és vital, sense formació no hi ha innovació. És importantíssim realitzar cursos relacionats amb l'art floral, però trobo que de vegades els cursos tenen uns noms, uns continguts i uns apropaments una mica seriosos. Jo, que soc una persona que li dona molta importància als elements emocionals, trobo a faltar una mica menys de seriositat. M'encanta el meu sector i és tan bonic! ●

Què és el certificat de professionalitat?

El certificat de professionalitat és un títol oficial que acredita les competències professionals de les persones treballadores, independentment de si s'han obtingut per mitjà de l'experiència professional o de la formació, tant formal com no formal.

Com s'obté el títol del certificat de professionalitat?

Per una d'aquestes dues vies:

1. Mitjançant la formació professional:

- Formació professional per a l'ocupació (SOC).
Superant tots els mòduls corresponents al certificat de professionalitat impartit per un centre acreditat pel SOC.
- Formació professional del sistema educatiu (Departament d'Ensenyament).
Superant tots els mòduls associats a les unitats de competència d'un certificat de professionalitat impartits per centres autoritzats pel Departament d'Ensenyament.

2. Per l'experiència laboral:

Mitjançant el programa Acredita't adreçat a les persones que tenen experiència adquirida al món laboral però no tenen reconeixement oficial que ho certifiqui.

acreditat.gencat.cat

La possibilitat d'acreditar unitats de competència de manera independent i acumulable permet obtenir el certificat de professionalitat per combinació de les dues vies anteriors sempre que es puguin acreditar totes les unitats de competència, tant si s'han adquirits a través de la formació professional o de l'experiència professional.

Quins són els seus avantatges?

- Faciliten l'aprenentatge permanent mitjançant una formació modular, flexible i accessible, adaptada a les necessitats de les empreses i de les persones.
- Reconeixen i acrediten les qualificacions professionals per desenvolupar les funcions d'un lloc de treball, amb independència de com s'hagin adquirits.
- Afavoreixen la mobilitat laboral a tot el territori espanyol i a Europa.
- Permeten la convalidació parcial amb estudis de formació professional del sistema educatiu.
- Afavoreixen la transparència en el mercat de treball.

oficinadetreball.gencat.cat
acreditat.gencat.cat/

Certificats de professionalitat

Com se sol·licita?

Es pot sol·licitar complimentant el formulari disponible a la pàgina web del SOC o a través de l'oficina de tràmits de gencat.cat.

Qui els expedeix?

A Catalunya, els títols dels certificats de professionalitat els expedeix el Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC).

On són vàlids?

Els títols dels certificats de professionalitat són vàlids a tot el territori espanyol i faciliten la mobilitat laboral dins de la Unió Europea.

“Volem un territori viu i dinàmic, i que generi més i millors oportunitats”

Teresa Jordà,

Consellera d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Per: Laure Díaz

Consellera, fa poc més de mig any que està al capdavant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació. Quines són les principals accions implementades o que vol portar a terme per enfortir el sector agroalimentari?

Tots som coneedors dels reptes climàtics, econòmics i socials als quals ens enfrontem. L'enfocament que hem donat a l'acció de govern pretén dotar de força al sector agroalimentari perquè pugui respondre a aquests reptes. Impulsem i posem al capdavant les polítiques agroalimentàries que ens reforcen com a sector, com a societat i com a país. El nostre objectiu és potenciar un model de gestió que vagi de baix a dalt, que augmenti la dinamització del territori, que es basi en la cogestió i l'apoderament dels diferents actors del sector i en un sistema comercial just.

Quan va presentar els objectius del seu Departament al Parlament, va establir dos eixos d'actuacions: l'alimentari i la cohesió territorial. Què vol aconseguir en tots dos aspectes?

L'actuació del Departament d'Agricultura (DARPA) ha de garantir que la població catalana a mitjà i llarg termini tingui accés, físicament i econòmicament, a una alimentació suficient i nutritiva d'acord amb les necessitats alimentàries per dur una vida activa i saludable. Volem aconseguir més i millor sobirania alimentària. Per garantir aquest accés a l'alimentació, és necessari tenir un territori cohesionat. Cal que les zones rurals siguin una font de riquesa i ofereixin una ocupació estable i de qualitat. És per això que hem de construir un teixit productiu basat en l'economia circular. Necessitem una gestió territorial que permeti viure al territori i fer-lo viure. Que posi al centre de l'acció de govern la bioeconomia.

Sostenibilitat, qualitat, sistema comercial just, nou model de gestió són objectius amb referència al sector primari. L'assoliment d'aquestes fites com es concreten en les polítiques del seu Departament? →

S'ha d'avançar cap a un model d'economia circular, capaç d'impulsar la competitivitat de l'agricultura, la ramaderia, la pesca i la gestió sostenible dels recursos naturals. En aquest sentit, el Departament ha impulsat la Llei d'espais agraris, que ja ha iniciat la tramitació parlamentària, i que està plantejada en aquests termes. La nova normativa establirà la definició, planificació i gestió dels espais agraris catalans amb la finalitat que puguin complir-ne l'objectiu, que és la producció d'aliments de manera sostenible i respectuosa envers el medi.

D'altra banda, la nostra voluntat també és la de dissenyar i potenciar un sistema comercial just, impulsant eines que permetin reforçar la viabilitat del sector, com és l'Observatori Agroalimentari de Preus, un instrument de coneixement i de transparència del mercat fructícola al qual afegirem les produccions de fruita seca i fruita de pinyol.

Pel que fa a la qualitat, seguim apostant per la promoció dels aliments catalans diferenciats amb distintius de qualitat, la venda de proximitat, la producció agroalimentària ecològica, mitjançant la millora dels decrets que regulen aquests àmbits. Al mateix temps, esperem que en aquesta legislatura puguem aprovar la Llei d'ordenació vitivinícola, que ens ha de permetre perseverar en la qualitat dels vins catalans.

Sobre la nova manera de gestionar, insisteixo en la idea de promoure polítiques agroalimentàries executades segons una governança compartida amb els actors implicats. La cogestió republicana és al cor de la nostra política. Considerem imprescindible plantejar aquest nou sistema de governança horitzontal en la nostra actuació de govern.

Les superfícies forestals i agrícoles ocupen el 90% del territori català, però cada cop hi resideixen menys persones. Què s'està fent per evitar el procés de despoblació?

Volem i necessitem un territori viu i dinà-

mic, i que generi més i millors oportunitats socioeconòmiques per als que hi viuen i hi treballen. El territori pot i ha de ser font d'ocupació estable i de qualitat. Per aconseguir-ho és clau el desplegament del Programa de desenvolupament rural de Catalunya (PDR) 2014-2020, com un dels principals instruments de la Generalitat de Catalunya per promoure una política estructural dirigida al món rural, que dona una atenció especial als sectors agraris i forestals, que se centra en la incorporació de joves i les inversions per millorar la competitivitat de les activitats agràries i que desplega la metodologia LEADER, la qual proposa la dinamització de l'economia rural a iniciativa del mateix territori. És l'anomenat segon pilar de la PAC, i és cofinançat amb el Fons Europeu

“Hem d'avançar cap a un model d'economia circular, competitiva i sostenible”

Agrícola de Desenvolupament Rural (FEADER). En el període 2014-2020 la despesa pública total a Catalunya és de 810 milions d'euros.

L'envelliment de la població agrària i les dificultats de les persones joves per incorporar-se al sector posen de manifest la necessitat de conèixer amb més profunditat la realitat catalana per tal de poder proposar i implementar mesures noves de foment d'una nova generació de pagesos i pageses. Amb aquest plantejament, el relleu generacional al camp català és una de les prioritats del Programa de desenvolupament rural de Catalunya 2014-2020 (PDR), en el qual s'estableix el repte de “fomentar l'arrelament i el desenvolupament econòmic i social dels joves al medi rural”.

Sovint es parla en relació amb el sector primari i el món rural de la necessitat d'assegurar el relleu generacional i incentivar el retorn dels joves als petits municipis. Quins incentius té el jovent per no abandonar l'entorn rural?

Actualment, el suport als joves es dona mitjançant l'ajut anual complementari del primer pilar de la PAC, que per al 2018 representa uns 4 milions d'euros a Catalunya. El Programa de desenvolupament rural també disposa d'un segon pilar, que compta amb un ajut que dona suport anualment al projecte empresarial agrari d'uns 500 joves, dotat amb una despesa pública total de 72 milions d'euros per al període 2014-2020.

Cal destacar que, a banda d'aquests ajuts específics, els joves també poden ser beneficiaris de la resta d'ajuts de la política agrària comunitària, en funció de les característiques de l'explotació. Anualment, el primer pilar de la PAC representa per a Catalunya més de 350 milions d'euros.

Un altre incentiu del DARPA és el suport al foment de les assegurances agràries per salvaguardar les produccions agràries i ramaderes que consisteix a subvencionar un percentatge sobre la pòlissa contractada. El

DARPA destina anualment a aquest fi uns 10 milions d'euros.

Hi ha programes per afavorir el retorn de les persones joves a l'àmbit rural amb expectatives de poder treballar i guanyar-se la vida dignament?

És important facilitar la incorporació del relleu generacional al territori. En aquest sentit, continuarem treballant en col·laboració amb la Direcció General de Jovenutut i els Grups d'Acció Local que formen el LEADER per seguir desenvolupant el projecte Odisseu per al retorn i la inserció de joves al món rural, a partir de les actuacions que planteja el projecte. Una actuació és el programa Retorna, com a plataforma virtual per visibilitzar els joves que es volen desplaçar a treballar al món rural, i una altra és el Practicum, per als joves que volen fer pràctiques universitàries en empreses situades en aquest entorn.

La mesura de cooperació LEADER del PDR de Catalunya 2014-2020 disposa d'una dotació per a tot el període de programació de 7 milions d'euros.

També hem posat en marxa estratègies de desenvolupament local participatiu en les comunitats marítimes, tot emfatitzant la generació de valor afegit i la producció local.

A més, tenim mesures que es preveuen en altres actuacions del Pla de govern que també actuaran en aquest sentit com, per exemple, la PAC o els PDR.

A més de la inserció dels joves al món rural, hi ha professionals i empreses capaços de deslocalitzar el seu lloc de treball i poder exercir des de qualsevol lloc. La millora de comunicacions és fonamental perquè el medi rural pugui atreure aquest tipus de persones. Com treballa el Departament per incentivar aquesta capacitat d'atracció laboral del medi rural cap als treballadors no agraris?

El Departament d'Agricultura entén el desenvolupament rural des d'una visió àmplia, i això significa que no només el veiem des del punt de vista del sector primari i la seva activitat, sinó que el veiem des del punt de vista del conjunt de les necessitats que tenen aquests territoris. I des d'aquesta mirada es va proposar, en la legislatura anterior, la creació d'una Comissió Interdepartamental sobre Desenvolupament Rural, formada per diferents departaments del Govern, que entre tots hi han d'aportar el seu coneixement, i fer un l'estudi de necessitats de serveis i propostes de mesures a prendre, per tal de facilitar que la gent decideixi quedar-s'hi o anar-hi a viure. El que es tracta, bàsicament, és d'igualar tant com sigui possible les condicions de vida entre l'espai rural i l'espai urbà. I això demana dotar-lo de serveis bàsics que permetin el foment i la competitivitat de les activitats econòmiques diverses, i no només del sector primari, i que permetin a la gent que hi visqui, o que decideixi desenvolupar-hi el seu projecte vital i disposar d'uns serveis d'educació, de salut, de comunicacions i de telecomunicacions que estiguin al nivell que demana una societat moderna del segle XXI.

En aquest sentit, tal com explicava abans, estem desenvolupant diferents projec-

“Entenem el desenvolupament rural des d'una visió àmplia, no només des del punt de vista del sector primari”

tes amb el territori, dins la metodologia LEADER, per facilitar i afavorir el retorn dels joves a través de diferents vies: els ajuts a la incorporació a activitats directament relacionades amb el sector agrari, els ajuts a través de les convocatòries dels LEADER per a la diversificació de l'economia rural i els projectes Odisseu.

Quin paper tenen les escoles agràries per captar talent del jovent interessat en el sector agroalimentari?

Les escoles agràries són espais de dinamització formativa de l'entorn agroalimentari i rural. Això els dona un contacte molt directe amb les persones joves que habiten en aquests entorns i, a partir de la difusió de la seva activitat de cursos i jornades, atrauen joves emprenedors i amb talent del món rural però també cada cop més del món urbà.

L'actual Govern ha posat la formació contínua en el centre del seu eix dedicat a la cohesió social, i s'ha marcat com a objectiu “impulsar i consolidar

el model de formació professional al llarg de la vida”. El mateix Pla de Govern parla de “potenciar un territori rural generador d'oportunitats”. Una de les eines més potents per assolir-ho és el Programa de desenvolupament rural (PDR) 2014-2020. Quin paper hi té aquí la formació contínua?

Les escoles agràries van tenir un total de més de 10.000 alumnes de formació contínua l'any passat. Una part d'aquests són els que tenen la necessitat de formar-se en algun dels certificats obligatoris que demana el Departament, però també hi ha una altra gran part que són els que s'incorporen al sector agrari que han d'acreditar que tenen la capacitació formativa adient per incorporar-s'hi. Aquesta formació surt d'un itinerari formatiu preparat per un tutor d'incorporació, que és professor a l'escola, i que els marca els coneixements necessaris per al sector a què s'incorporen.

La formació contínua ajuda a la professionalització del sector, però també és una eina molt potent per a la gestió dels canvis que es produeixen en el sector. →

La consellera amb alguns dels seus col·laboradors.

Jordà al lliurament
del Premi Escola,
Agricultura
i Alimentació
Ecològic.

El seu Departament dedica esforços importants a la formació professional i la formació contínua. Com valora les possibles vies de col·laboració entre la seva Conselleria (escoles agràries, PDR, Ruralcat, etc.) i el Consorci per a la Formació Contínua? Tindria sentit fer un pla d'actuació per a la formació contínua enfocada al medi rural?

Des del servei de formació agrària s'ha treballat en plans de formació per a diferents subsectors agroalimentaris, com ara el formatger, de la mel, la indústria càrnia i l'agroecologia. Darrerament, hem treballat un pla formatiu per a la petita indústria agroalimentària i el sector ecològic. Des del nostre Departament hem començat a marcar les línies per treballar en un pla estratègic per a la formació contínua del sector agroalimentari i rural català, que ens aniria molt bé fer amb el Departament d'Ensenyament, i també amb el SOC i el Consorci per a la Formació Contínua, així com amb les organitzacions professionals i la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC).

Durant la seva trajectòria a la política local va ser vicepresidenta de la Fundació Eduard Soler de Ripoll, que es dedica entre altres coses a la formació contínua. Sabent com és d'important

formar-se al llarg de la vida per millorar professionalment o canviar de sector laboral, quina importància creu que té la formació al llarg de la vida en el sector de l'agricultura, la ramaderia i la pesca?

Les persones no podem deixar de formar-nos durant tota la vida (*Lifelong Learning*) davant de les innovacions i canvis tecnològics constants.

A vegades li hem sentit dir que el cooperativisme és l'ADN del sector. S'ha demostrat que les cooperatives han fet front amb més èxit la passada crisi econòmica. Què es pot fer des del Departament per enfortir el cooperativisme?

En relació amb el cooperativisme agrari executarem els compromisos adquirits en el marc del Pla del cooperativisme agrari 2016-2020, que recull l'estratègia política i d'actuació consensuada amb el sector per als propers anys. També, malgrat les dificultats financeres i polítiques arran de l'aplicació de l'article 155, hem pogut renovar el conveni amb la FCAC i hem impulsat estímuls financers per fomentar projectes que tenen com a base la intercooperació entre cooperatives.

A més, conjuntament amb el Departament de la Vicepresidència i d'Economia i

Hisenda hem contribuït a consolidar, estabilitzar i professionalitzar les seccions de crèdit.

Finalment, consellera, en l'imparable procés de transformació del camp que des de la segona meitat del segle XX, l'agricultura, tradicional motor de l'economia del medi rural, ha passat a un segon lloc (entre el 2001 i el 2016 la població ocupada en el sector primari ha passat del 2,6% a l'1,6%, i el pes del sector en l'economia catalana en termes de valor afegit brut (VAB) ha passat de l'1,7 al 0,9%), quines creu que han de ser les polítiques que afavoreixin l'estructuració dels sectors productius i l'assoliment de rendes dignes per als productors?

Es constata que des de la segona meitat del segle XX hi ha un procés de creixement de les empreses agràries per aconseguir més eficiència i rendibilitat. Hi ha un creixement en superfície, en caps de bestiar, però també amb gent treballadora, socis o assalariats. Per tant, estem passant d'una estructura d'explotacions familiars a una estructura d'empresa, amb tot el que això comporta, i que en molts casos continua tenint una base familiar. I aquest model, de base familiar, és el que hem de defensar i protegir.

És un procés de concentració que ens ha permès, en molts casos, ser competitiu i fer front a un mercat cada vegada més obert i globalitzat, però som molt conscients que aquest és un procés que pot deixar molta gent pel camí. I també hem de constatar que si bé baixa el nombre de població ocupada en el sector primari, la superfície agrària útil no s'ha reduït significativament i les produccions s'han mantingut, sinó que ha augmentat i el valor de la producció final agrària s'ha incrementat.

Per tant, les mesures que afavoreixen l'estructuració del sector productiu demanen, sobretot, guanyar espai dins la cadena de valor, i quedar-se una part del valor afegit de la comercialització i la transformació, i així aconseguir rendes complementàries que en el seu conjunt contribuiran a ser dignes ●

Si vols estar al dia sobre tot el que passa en l'àmbit de la formació contínua a Catalunya, **segueix-nos a les xarxes socials i subscriu-te a Informa't**, la nostra revista trimestral.

conforcat.gencat.cat

Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball, Afers Socials
i Famílies**